
Sammatti, Leikkilä

Torpat ja torpparit

Toivo Haatio

Yhteystiedot:

Toivo Haatio
T. Pakkalant. 8 K 96
00400 HELSINKI
p. 09 1923296
gsm 040 544 1580
s-posti: toivo.haatio@met.fi

Sisällys

Esipuhe	1
Torpat Sammatissa	2
Leikkilä	3
Jussila	4
Lammenbacka (Järvenpää)	4
Talvitie	10
Kroula.....	13
Saviniemi (Savikko)	14
Lungo	17
Kankari	18
Manni.....	19
Porras.....	19
Kirkaslammi (Harjula).....	22
Stålin torppa.....	25
Mikkola	26
Lahdenpohja	27
Ruotsalainen (Collins torp, Pellonpää).....	32
Ahola	36
Piekka	37
Myllypöytä (Myllymäki)	39
Levonniemi.....	43
Lähteet	45

Esipuhe

Sammatin uuden historiankirjan yhteydessä on sammattilaista kyläyhteisöä ja elämää kuvattu monin eri tavoin monipuolisesti kunnallisiin ja kirkollisiin lähteisiin nojautuen. Tässä yhteydessä myös moni torppa ja torppari on tullut tutuksi niin sammattilaisille kuin muillekin kirjan lukijoille.

Myös Sammatin taloihin liittyvät isäntäluettelot ovat olemassa ja nekin osin julkaistuna mainitussa kirjassa. Sen sijaan järjestelmällistä torppien asujaimistoa käsittelevää tutkimusta en ole käsiini saanut. Tämä johti ajatukset tällaisen julkaisun tekemiseen.

Työn laajuus on kuitenkin niin suuri, että Sammatinkin osalta voidaan arvioida tarvittavan n. 300...400 sivun verran tekstiä, jotta koko pitäjä olisi katettu edes tässä vihkosessa esitetyllä tarkkuudella torppien osalta. Laaja käsityöläisjoukko on kokonaan tämänkin tutkimuksen ulkopuolella.

Luonnollinen työn aloitus itselleni oli kotikyläni Leikkilä, josta lopulta kertyi tähän vihkoseen keräämäni aineisto. Muiden kylien osalta torppia oli kuitenkin jo huomattavasti aiemmin esim. Luskalassa, Kiikalassa ja Haarjärvellä. Tähän on varmaan vaikuttanut kullekin kylälle ominainen talojen omistuspohja.

Toivon, että sammattilaiset löytävät myös tästä pienimuotoisesta tutkimuksesta mielenkiintoisia yhtymäkohtia omaan lähipiiriinsä.

Sammatin Leikkilän Juhola,
20.5.2002

Toivo Haatio

Torpat Sammatissa

Torppien muodostuminen Sammattiin alkoi 1700-luvun jälkipuoliskolla ja erityisesti isojaon suorittamisen jälkeen. Sammatin kylissä torpat syntyivät hieman eri aikoina ja runsaslukuisimmin torppia muodostettiin Kiikalan isojen talojen, Luskalan säterikartanon ja Haarjärven sotilasvirkatalojen alueelle.

Tulkinta siitä, milloin kirjoihin merkittiin jokin talo tai mökki torpaksi tai ainoastaan muonatorpparin asunnoksi, vaihteli suuresti. Tässä yhteydessä on lähteenä käytetty ainoastaan rippikirjojen merkintöjä. Myös käsityöläisten asuntoja jossain yhteydessä kutsuttiin torpiksi ja itse käsityöläisiä torppareiksi, mutta jo seuraavassa rippikirjassa saatettiin palata ammattia kuvaavampiin termeihin, kuten seppä, pitäjän suutari jne. Tätä samaa ongelmaa käsitellään myös Sammatin uudessa historiankirjassa: SAMMATTI, Elias Lönnrotin kotipitäjä. Tällöin vertailuna käytetään maakirjojen ja rippikirjojen tietoja.

Sotilastorpat ovat pääosin jätetty tässä yhteydessä yleisen maininnan varaan.

Eräissä tapauksissa on vaikeaa rippikirjojen perusteella päätellä mille talolle kukin torppa tai torppari teki päivätyötään. Tämä johtuu siitä, että varsinkin varhaisimmissa lähteissä torpat oli kirjattu kylän yhteiseen kirjaan. Näissä tapauksissa on asia pyritty ratkaisemaan päättelemällä myöhempien kirjojen tietojen avulla tai siten kirjattu kylän osalle.

Tutkimus ulottuu 1700-luvun lopun isojaon ajoista torpparilaitoksen purkamiseen saakka.

Leikkilä

Leikkilän kylän isojaon suoritti maanmittari Hans Fattenborg vuosina 1782...83.

Tällöin Leikkilä oli ajan tavan mukaan tyypillinen ryhmäkylä, joka sijaitsi Kirmusjärven ja Silmjärven välisellä kannaksella nykyisten Jussilan ja Piekan välimaastossa. Myös kylän sotilastorpat sijaitsivat tässä ryhmässä.

Sotilastorpat siirrettiin ensimmäisinä ulkopalstoille. Näitä torppia oli kaksi siten, että toinen torppa oli Piekan ja Kroulan ja toinen muiden Leikkilän talojen torppa. Myös tilat siirrettiin myöhemmin nykyisille paikoilleen.

Sotilaina 1800-luvun alussa mainitaan Johan Lund, s. 1764 sekä Johan From, s. 8.11.1779.

Johan From'in puoliso oli Gretha Ekström, s. 27.4.1780, vih. 9.11.1802 Sammatissa. Heillä oli Leikkilässä ollessaan lapset

- tytär Maja Stina, s. 7.1.1804, Sammatti, Leikkilä ja
- poika Johan, s. 22.8.1806, Sammatti Leikkilä

Perhe muutti 1810 Haarjärvelle.

Torppareilla Leikkilässä oli usein sukulaisuussuhde kylän tiloihin. Tytär naimakaupan kautta tai jokin pojista siirtyi viljelemään vastaperustettua torppaa. Mutta Leikkilässä on myös tapauksia, joissa torppari tuli muualta. Vanhojen torppien osalla esim. Kroulaassa tilallinen itse siirtyi viljelemään torppaa ja taloon tulee uusi isäntä.

Leikkilän torpista on ensimmäinen maininta vuonna 1786 alkavassa rippikirjassa Mikkolassa. Tällöin torpparina mainitaan seppä Henric Mattson, joka on Mikkolan tilallisen poika.

Mikkolan osalta mainitaan jo 1774 rippikirjassa metsänvahti Johan Ekberg, joka avioituu Mikkolan tyttären kanssa. Johan oli entinen rakuuna, joka avioituttuaan ilmeisesti asettui Lahdenpohjan maille. Täällä hänestä käytetään milloin ammattia metsänvahti (skogsvakt) milloin niittyvahti (ängsvakt). Hänen poikansa jatkaa myöhemmin metsänvartijana ja tytär avioituu Eric Stordellin kanssa ja tämä pari esiintyy ensimmäisen kerran Lahdenpohjan torpparina.

Stordellit ovat Leikkilän suuri torpparisuku, jonka jäseniä on sekä Mikkolan, Piekan että Jussilan torpissa.

Torpat on selkeästi esitetty rippikirjoissa taloittain vasta 1832 alkavissa kirjoissa. Useimmiten on kuitenkin pääteltävissä mikä

torppa tai torppari kuului mihinkin taloon. Seuraavassa Leikkilän talojen torpat on esitetty siinä järjestyksessä kuin talot esiintyvät 1700-luvun lopun sekä 1800-luvun alun rippikirjoissa.

Torppareihin liittyvät henkilötaulut on pääosin tehty siten, että suvun viimeisen torpparin jälkipolvet on pyritty vielä saamaan tauluihin. Torppien viimeisten 1900-luvun puolella syntyneiden henkilöiden osalta on taulut päätetty aiemmin.

Jussila

Jussilassa on ollut kaikkiaan kaksi torppaa, Lammenbacka (Järvenpää) Leikkilän takakulmilla sekä Heilammen pohjoisrannalla sijainnut Talvitie.

Jussilassa esiintyy ensimmäisen kerran muonatorpparina Johan Johansson Höök (s. 8.6.1790), joka tulee 1816 Kaukolasta puolisonsa (vih. 30.5.1814, Sammatti) Maria Johansdotterin (s. 28.2.1789) ja poikansa Eric Johanin (s. 18.3.1815, Kaukola) kanssa. Johan oli Myllykylän Ylitalon renki ja Maria Arveen piika. Jussilassa syntyi 22.11.1816 tytär Christina. Perhe muutti 1819 Karjalohjan Immolaan. Tällöin Johan on merkitty torppariksi.

Vuonna 1818 saapuu Jussilaan torppariksi Eric Lund (s. 1788 ilmeisesti Nummella) mukanaan vanhempansa, joista isä Hans kuolee 1819. Eric äitinsä kanssa muutti 1820 Nummelle. Vanhemmat, entinen rakuuna Hans Lund (s. 1759 Tammisaari) ja puoliso Anna Lund (s. 1750, Nummi) ovat saapuneet Leikkilään muutamaa vuotta aikaisemmin torppareiksi. He ovat olleet mahdollisesti torppareina Piekalla, josta muuttavat 1818 Jussilaan poikansa tullessa sinne torppariksi.

Jussilassa on (muona)torpparina lisäksi 1840 Piekalta saapunut Elias Andersson, s. 3.7.1820 Nummella. Hän muutti 29.10.1842 Helsinkiin. Elias esiintyy myöhemmin jälleen torpparina Piekalla.

Lammenbacka (Järvenpää)

Ensimmäinen maininta Lammenbackan torpasta esiintyy vuodelta 1828, jolloin torppariksi saapui Gustaf Stordell. Lammenbacka tunnettiin myöhemmin nimellä Järvenpää. Gustaf Stordellin veli Eric oli jo aikaisemmin muuttanut Mikkolan Lahdenpohjan torppaan sekä toinen veli Abraham Myllypakkaan.

1. sukupolvi - Taulu 1 -

Stordell, Gustaf s. 22.02.1801 Nummi, Tavola. Torppari, Sammatti, Leikkilä, Jussila, Lammenbacka. Perhe muuttaa 4.11.1850 Lohjalle.

1. puoliso **Nilsdotter, Brita Stina** s. 03.01.1801 Sammatti, Leikkilä, Mikkola. Vihitty: 31.08.1823 Sammatti. (Isä: Michelsson, Nils s. 10.07.1766 Sammatti, Leikkilä, Mikkola. Talollinen, Sammatti, Leikkilä, Mikkola. Äiti: Hellstedt, Greta Henricsdotter s. 03.11.1781.)

Lapset:

- 1) Maria (*katso taulu 2*) s. 15.08.1824 Sammatti, Leikkilä.
- 2) Justina Ulrica (*katso taulu 3*) s. 26.06.1827 Sammatti, Leikkilä, Lammenbacka.
- 3) Henric s. 11.07.1829 Sammatti, Leikkilä. k. 01.03.1836 Sammatti, Leikkilä.
- 4) Lovisa s. 08.06.1832 Sammatti, Leikkilä.
Muuttaa 1847 Leikkilän Mikkolaan, josta 18.11.1849 Nummelle.
- 5) Serafia s. 07.04.1834 Sammatti, Leikkilä.
- 6) Johannes s. 14.07.1838 Sammatti, Leikkilä. Renki Ylitalosta
- 7) Carolina s. 23.06.1842 Sammatti, Leikkilä.

2. sukupolvi - Taulu 2 -

Stordell, Maria (*taulusta 1. Isä: Stordell, Gustaf*) s. 15.08.1824 Sammatti, Leikkilä. Muutti 24.1.1842 Vihtiin. Palaa Sammattiin. Muuttaa edelleen Nummelle 6.11.1852.

Lapset:

- 1) August s. 27.11.1848 Sammatti, Leikkilä. k. 05.02.1852 Sammatti, Leikkilä, Lammenbacka.

2. sukupolvi - Taulu 3 -

Stordell, Justina Ulrica (*taulusta 1. Isä: Stordell, Gustaf*) s. 26.06.1827 Sammatti, Leikkilä, Lammenbacka. Muuttaa Suomensjärvelle 7.11.1844.

1. puoliso **Johansson, Abraham** Renki, Suomensjärvi, Salmi, Junnola. Vihitty: 20.07.1857 Suomensjärvi.

Gustaf Stordellin muutettua Lohjalle saadaan Lammenbackaan uusi torppari. Torppariksi tulee 1849 Nummelta Eric Manesse Willstén, joka on naimisissa Jussilan tyttären kanssa. Eric oli renkinä 1830-luvulla Leikkilän Mikkolassa. Perhe muutti 25.6.1836 Nummen (Huchtis) Pöyhölle. Nummella uusi muutto 1837 torppariksi Nummen Hyvelän Hirvelän Pirkkulaan Grönbackan torppaan. Täältä perhe muutti 18.11.1849 Sammatin Leikkilään.

1. sukupolvi - Taulu 1 -

Willstén, Eric Manesse s. 15.04.1812 Nummi, Huhti, Ali-Knaapi. k. 11.12.1858 Sammatti, Leikkilä; rintatauti haudattu 26.12.1858. Torppari, Sammatti, Jussila, Lammenbacka tp.

1. puoliso **Ahlman, Christina, Gabrielsdotter** s. 02.01.1811 Sammatti, Leikkilä, Jussila. k. 11.05.1887 Sammatti, Leikkilä, Jussila. Vihitty: 00.12.1835. (Isä: Johansson, Gabriel s. 22.07.1776 Sammatti, Haarjärvi, Luttari. Jussilan isäntä 1809...35. Äiti: Johansdotter, Maja Stina s. 12.06.1792 Sammatti, Leikkilä, Jussila. Jussila emäntä 1809 - 1858.) Syntymäaika muuttunut Nummelle muuton yhteydessä. Esiintyy myöhemmin 13.11.1811 syntyneenä.

Lapset:

1) Edla Sophia s. 26.12.1835 Sammatti, Jussila. k. 27.05.1882 Helsinki. Muuttanut Somerniemelle 1853 ja 11.2.1855 Somerniemen Viuvalasta Sammatin Leikkilään. Muuttanut (Jussilan piika) 14.11.1860 Sammatin Leikkilästä Nummen Oinolantien Antsepälle. Muutti Antsepältä Nummen Sierlan Ali-Wilkkiin 1861 ja vuonna 1863 Jättölän Rasuun. Muutti täältä 1864 Nummen Röhkölän Kraamiin. Tullut Nummelta 1872 Sammatin Jussilaan, josta muuttanut 22.3.1873 Lohjan Lylyysiin. Muutti samana vuonna (1873) naimatonna Helsinkiin.

2) Frantz Henric s. 31.01.1838 Nummi, Hyvelä, Pirkkula. k. 31.10.1873 Sammatti, Leikkilä, Jussila; keuhkotauti. Renkinä Sammatin Myllykylän Naatulla 1860... Jussilassa itsellisenä v:sta 1869 kuolemaansa asti.

3) Gustav Eric s. 06.05.1840 Nummi, Hyvelä, Pirkkula. Muuttanut Sammatin Leikkilästä 1.11.1859 Tammisaareen. Muutti Tammisaaresta takaisin Sammattiin 10.4.1860. Ei kuitenkaan mainittu Sammattiin muuttaneissa samana vuonna.

4) Josepha Maria (katso taulu 2) s. 13.05.1843 Nummi, Hyvelä, Pirkkula, Grönbacka. k. 15.01.1925 Lohja.

5) August Gabriel s. 29.04.1846 Nummi. Muutti Sammatin, Leikkilän Lammenbackasta 18.4.1861 Nummelle.

6) Johan Berndt s. 03.10.1849 Nummi. k. 04.05.1869 Sammatti, Myllykylä, Wähä-Pousu. Renkinä Sammatin Myllykylän Wähä-Pousulla 1861...1869.

7) Karl Edvard s. 24.02.1857 Sammatti, Leikkilä. k. 03.08.1857 Sammatti, Leikkilä.

2. sukupolvi - Taulu 2 -

Enberg, Josepha Maria, o.s. Willstén (taulusta 1. Isä: Willstén, Eric Manesse) s. 13.05.1843 Nummi, Hyvelä, Pirkkula, Grönbacka. k. 15.01.1925 Lohja. Muuttanut Leikkilän Lammenbackasta 1858 Jussilaan palvelijaksi. Muutti 5.5.1860 Helsinkiin ja muutti Nummelta 27.11.1861 Sammatin Kaukolaan. Ollut palvelijana Karjalohjan Mustlahden Haukalla 1865 ja 1866. Muutti takaisin Sammattiin Jussilaan 1866, josta 1867 Sammatin Wanhataloon ja sieltä 20.10.1869 ottanut muuttokirjan Lohjalle. Lohjan Karstun Mikkolasta muuttanut 1870 Karstun Nikulle. Muutti 1871 Lohjan Karstun Pohjalaisiin. V. 1880 muutto Lylyysiin, jossa oli 1890 asti, jolloin muutti Outamoon.

1. puoliso **Enberg, Alexander** s. 05.02.1835 Sammatti. k. 24.11.1915 Lohja. Renki. Vihitty: 02.02.1879. Muutti Lohjan Karstulle v. 1859 Sammatista ensimmäisen vaimonsa kanssa. Renkinä Karstun Hemmilässä 1877, jossa mainitaan

leskenä. Renkinä v:sta 1878 Lohjan Karstun Pohjalaisilla.

Lapset:

- 1) Erika Matilda s. 08.07.1879 Lohja, Karstu. k. 25.03.1882 Lohja.
- 2) Gustaf Henrik s. 14.10.1881 Lohja. k. 16.09.1887 Lohja.
- 3) Karl Isak s. 19.12.1884 Lohja. k. 11.11.1908 Lohja.
- 4) Hjalmar Alexander s. 09.03.1887 Lohja. k. 29.01.1905 Lohja.

Aviottomat lapset:

- 1) Amanda Sofia s. 23.10.1870 Lohja, Karstu.
- 2) Ida Maria s. 23.08.1873 Lohja, Karstu. k. 17.08.1887 Lohja.

Eric Manesse Willsténin kuoltua Nummelta saadaan jälleen Leikkilään uusi torppari.

Torppari Johan Lindfors saapui 1859. Hän on syntynyt 20.3.1822, Nummi, puoliso Henrika Serafia Malin, s. 3.7.1823, Nummi

Lapset:

- 1) Ida Sofia s. 21.4.1857, Nummi
- 2) Evert Emanuel, s. 1.3.1860, Sammatti, Leikkilä, Jussila, Lammenbacka tp.

Torppari Johan kuolee 26.3.1875 ja tämän jälkeen puoliso poikansa kanssa asuttavat edelleen Lammenbackaa.

Torpparius vaihtui edelleen tiuhaan tahtiin. Vuonna 1879 muuttaa Suomensjärveltä torppariksi Johan Gustaf Walander, s. 2.2.1855 Suomensjärvellä, puoliso Amanda Sandell, s. 29.10.1856 Suomensjärvellä. Heillä oli poika Johan Gabriel Walander, s. 18.3.1880 Lammenbackassa. Myös Walander siirtyi nopeasti pois. Perhe muutti 5.11.1881.

Seuraava Torppari, Johan Saxell, s. 1.4.1841 Karjalohja, oli Sammatin Lohilammen Vanhatalon torpparina ennen tuloaan Jussilan torppariksi.

Saxell, Johan s. 01.04.1841 Karjalohja. Torppari, Sammatti, Leikkilä, Jussila, Lammenbacka tp. (Isä: Saxell, Henric Muonatorppari, Karjalohja, Mustlahti. Äiti: Andersdotter, Lena s. 1806.) Vihittäessä Karjalohjan Mustlahden Ylhäisten renkinä. Muuttaa Lammenbackaan Sammatin Lohilammen Vanhatalosta 1881. Oli Vanhatalossa torpparina. Muuttavat 14.11.1891 Karjalohjalle.

1. puoliso **Saxell, Lena Stina, o.s. Lemström** s. 27.07.1848 Nummi. Vihitty: 12.11.1868 Sammatti. Palvelija Luskalasta.

Lapset:

- 1) Engla s. 03.06.1868 Sammatti. Ante nuptias. Muuttaa Karjalohjalle (s. 250) 1.11.1882.
- 2) Mathilda Erika s. 28.07.1870 Sammatti. Muuttaa 1.11.1889 palvelijaksi Leikkilän Mikkolaan, 14.11.1890 Lohilammen Vanhataloon. Muuttaa edelleen 4.12.1893 Sammatin Vanhataloon.

- 3) Edla Sofia s. 08.04.1872 Sammatti. Lohilammen Vanhataloon 1.11.1888 ja Karjalohjalle 14.11.1891.
- 4) Gabriel Johan s. 30.03.1874 Sammatti, Lohilampi, Vanhatalo tp. k. 02.01.1881 Sammatti, Lohilampi, Vanhatalo tp.
- 5) Amanda Kristina s. 28.02.1876 Sammatti, Lohilampi, Vanhatalo tp. k. 12.04.1876 Sammatti, Lohilampi, Vanhatalo tp.
- 6) Karl Viktor s. 08.04.1877 Sammatti, Lohilampi, Vanhatalo tp. Muuttaa 1.11.1891 rengiksi Myllykylän Naatulle.
- 7) Gustaf Michael s. 29.09.1879 Sammatti, Lohilampi, Vanhatalo tp.
- 8) Henrik Johan s. 20.12.1881 Sammatti, Leikkilä, Jussila, Lammenbacka tp. k. 18.05.1882 Sammatti, Leikkilä, Jussila, Lammenbacka tp. Kaksonen.
- 9) Amanda Josefa s. 20.12.1881 Sammatti, Leikkilä, Jussila, Lammenbacka tp. Kaksonen.
- 10) Iida Aleksandra s. 03.04.1884 Sammatti, Leikkilä, Jussila, Lammenbacka tp.
- 11) Johan Enhard s. 06.11.1886 Sammatti, Leikkilä, Jussila, Lammenbacka tp. k. 23.07.1887 Sammatti, Leikkilä, Jussila, Lammenbacka tp.
- 12) Johan Enhard s. 06.09.1888 Sammatti, Leikkilä, Jussila, Lammenbacka tp. Kaksonen.
- 13) Gabriel Hjalmar s. 06.09.1888 Sammatti, Leikkilä, Jussila, Lammenbacka tp. k. 06.12.1888 Sammatti, Leikkilä, Jussila, Lammenbacka tp. Kaksonen.
- 14) August Nestor s. 07.12.1890 Sammatti, Leikkilä, Jussila, Lammenbacka tp.

Lammenbackassa Johan perheineen viihtyy vuosikymmenen ajan ja jälleen etsitiin Leikkilän perälle uutta torpparia.

Uusi torppari, Juha Kustaa Helenius tuli Nummelta 1.11.1891.

1. sukupolvi

- Taulu 1 -

Helenius, Juha Kustaa Abelinpka s. 04.04.1864 Nummi. Torppari, Sammatti, Leikkilä, Jussila, Lammenbacka tp. Perhe muutti Lammenbackaan Nummelta 1.11.1891. Muuttavat Nummelle 6.11.1911.

1. puoliso **Helenius, Matilda Josefina, o.s. Lundell** s. 21.01.1866 Nummi. Vi-hitty: 1889 Nummi.

Lapset:

- 1) Johan Ivar (*katso taulu 2*) s. 13.03.1891 Nummi.
- 2) Tekla Josefiina s. 27.09.1895 Sammatti, Leikkilä, Jussila, Lammenbacka tp.
- 3) Kustaa Aarne s. 04.07.1898 Sammatti, Leikkilä, Jussila, Lammenbacka tp.
- 4) Impi Maria s. 31.07.1899 Sammatti, Leikkilä, Jussila, Lammenbacka tp. k. 02.05.1901 Sammatti, Leikkilä, Jussila, Lammenbacka tp.
- 5) Artturi Albert s. 31.11.1900 Sammatti, Leikkilä, Jussila, Lammenbacka tp.
- 6) Kaarlo Aukusti s. 05.01.1902 Sammatti, Leikkilä, Jussila, Lammenbacka tp.
- 7) Elli Matilda s. 03.04.1903 Sammatti, Leikkilä, Jussila, Lammenbacka tp.
- 8) Arvo Aleksis s. 03.07.1904 Sammatti, Leikkilä, Jussila, Lammenbacka tp.
- 9) Helmi Maria s. 12.10.1906 Sammatti, Leikkilä, Jussila, Lammenbacka tp.
- 10) Eino Oskari s. 28.06.1908 Sammatti, Leikkilä, Jussila, Lammenbacka tp.
- 11) Wiljo Jalmar s. 01.10.1909 Sammatti, Leikkilä, Jussila, Lammenbacka tp. k. 22.7.1910 Sammatti, Leikkilä, Jussila, Lammenbacka tp.

2. sukupolvi

- Taulu 2 -

Helenius, Johan Ivar (taulusta 1. Isä: *Helenius, Juha Kustaa Abelinpka*) s. 13.03.1891 Nummi. Juho livari palaa Jussilaan itselliseksi Nummelta 24.10.1915. Perhe muuttaa Jussilasta 1916.

1. puoliso **Helenius, Ida, o.s. Rantanen** s. 02.03.1886 Kuhmoinen. Vihitty: 16.05.1915. Saapui Jussilaan Nummelta 9.4.1915.

Viimeinen Lammenbackan torppari ja tuleva Järvenpään palstatilallinen oli Akseli Aukusti Lehtinen. Hän muutti 27.11.1911 Karjalohjalta Jussilan torppaan.

1. sukupolvi

- Taulu 1 -

Lehtinen, Akseli Aukusti, ent. Fagerroth s. 30.12.1879 Bromarv. k. 22.02.1954 Sammatti, Leikkilä, Koivisto haudattu Sammatti. Vuokraaja Karjalohja, Nummijärvi, Pakanen. Muuttaa Sammatista Karjalohjalle 23.12.1902. Muuttavat 31.1.1906 palstatilallisiksi Karjalohjan Sakkolaan. Muuttavat Sammattiin 27.11.1911 Sammatin Leikkilän Jussilan Järvenpään palstatilalle.

1. puoliso **Lehtinen, Sofia Vilhelmina, o.s. Sorrén** s. 02.02.1878 Karjalohja, Mustlahti Sorri tp. k. 14.01.1931 Sammatti, Leikkilä, Järvenpää haudattu Sammatti. Vihitty: 28.12.1902 Karjalohja. (Isä: Sorrén, Johan Fredric s. 01.12.1841 Helsingin pit. Torppari, Karjalohja, Mustlahti, Sorri tp. Äiti: Sorrén, Mathilda Fredrika, ent. Mattson s. 05.06.1847 Kiikala). Kuulutetaan avioon ja muuttaa 27.12.1902 Nummijärven Pakaselle.

Lapset:

- 1) Aksel Aukust s. 21.12.1903 Karjalohja, Nummijärvi. Muuttaa Lohjalle 26.10.1925.
- 2) Eino Anian s. 18.05.1905 Karjalohja, Nummijärvi. Muuttaa Nummelle 11.8.1941.
- 3) Arvo Aleksander (*katso taulu 2*) s. 22.11.1908 Karjalohja, Sakkola.
- 4) Signe Sofia s. 13.01.1912 Sammatti, Leikkilä, Järvenpää. Muuttaa 21.7.1937 Helsinkiin Sörnäisten Seurakuntaan.
- 5) Helmi Hellen s. 01.03.1915 Sammatti, Leikkilä, Järvenpää. k. 16.07.1917 Sammatti, Leikkilä, Järvenpää haudattu Sammatti.
- 6) Volmar Edvin s. 01.06.1918 Sammatti, Leikkilä, Järvenpää. k. 29.05.1920 Sammatti, Leikkilä, Järvenpää haudattu Sammatti.
- 7) Volmar Edvin s. 15.04.1922 Sammatti, Leikkilä, Järvenpää. k. 20.06.1944 haudattu Sammatti, sankarihauta. Oikeuden päätöksellä 27.1.1947 julistettu kuolleeksi rintamalla.

2. sukupolvi

- Taulu 2 -

Lehtinen, Arvo Aleksander (taulusta 1. Isä: *Lehtinen, Akseli Aukusti*) s. 22.11.1908 Karjalohja, Sakkola. Muuttavat Suomusjärvelle 7.2.1931.

1. puoliso **Lehtinen, Tyyne Eliina, o.s. Marjamaa** s. 10.02.1906 Pusula. Vihitty: 02.09.1930.

Talvitie

Talvitie on toinen Jussilan torpista. Milloin torppa on saanut ensimmäiset asukkaansa on epäselvää. Talvitien nimi esiintyy rippikirjoissa ensimmäisen kerran 1860 alkavissa rippikirjoissa. Tällöin torpparina on Somerolla 1819 syntynyt Gustaf Johan Askolin. Hänellä puolisona on pitäjänseppä Henrik Gröndahl'in tytär Christina Gröndahl, s. 8.7.1806 Lohjalla. Heidät vihittiin 2.2.1847 Sammatissa. Yhteisenä lapsena oli 25.5.1847 Leikkilässä syntynyt Carl Johan. Isä oli tällöin Jussilassa renkinä.

Olivatko Askolinit olleet Talvitien torppareita on hieman epävarmaa. Seuraavissa kirjoissa Gustaf on jälleen merkitty muonatorppariksi.

Tämä perhe muuttaa 1868 torppareiksi naapuritaloon Piekalle Myllybackaan.

Jussilan 19.1.1820 syntynyt vanhapoika avioituu 9.3.1862 Sammatissa Haarjärven muonatorppari Gustaf Skön'in lesken Eva Erika Johansdotterin, s. 18.12.1815 Suomusjärvellä, kanssa. Tämä aviopari puolison ensimmäisestä avioliitosta seuranneiden lasten kanssa asuttaa Talvitietä vuosikymmenen ajan.

Gabriel oli jo vuonna 1843 muuttanut Helsinkiin, mutta palasi sieltä samana vuonna Jussilaan. Hän on renkinä sekä Jussilassa että Piekalla ja muuttaa 1863 Piekalta Jussilaan ja tällöin hänet mainitaan muonatorppariksi.

Torppari Gabriel Gabrielsson kuolee joulun alla 15.12.1878 keuhkotulehdukseen ja haudataan joulupäivänä. Leski kuolee itsellisenä Jussilassa kymmenen vuotta myöhemmin, mutta torppa tarvitsee uuden isännän.

Piekalta 1.11.1878 Jussilaan muonarengiksi muuttanut Carl Henrik Henriksson siirtyy Talvitien torppariksi 1879. Hän on torpparina vuoden 1897 loppuun ja tämän jälkeen itsellisenä Talvitiellä.

1. sukupolvi

- Taulu 1 -

Henriksson, Carl Henrik s. 02.03.1834 Nummi. k. 29.03.1909 Sammatti, Leikkilä, Jussila. Torppari, Sammatti, Leikkilä, Piekka ja Jussila, Talvitie. Perhe muuttaa 1.11.1878 Jussilaan. On täällä ensin muonarenkinä, mutta myöhemmin torpparina Talvitiellä. Itsellisenä 1897 jälkeen.

1. puoliso **Wikman, Eva Stina, ent. Kikman** s. 19.07.1829 Sammatti, Leikkilä. k. 02.02.1898 Sammatti, Leikkilä, Jussila, Talvitie tp. (Isä: Kikman, Elias s. 1792 Karjalohja. Muonatorppari, Sammatti, Leikkilä. Äiti: Abramsdotter, Hedda Sophia s. 08.06.1796 Kisko)

Lapset:

- 1) Carl Gustaf s. 04.09.1858 Pohja. Muuttaa Suomusjärvelle 1874, mutta palaa Leikkilään 9.12.1875 Suomusjärveltä.
- 2) Gustava Josefina s. 10.12.1863 Suomusjärvi. Muuttaa Jussilasta 1880 pal-

velijaksi Leikkilän Mannille. Täältä 7.11.1881 Nummelle.

3) Ida Sofia (*katso taulu 2*) s. 30.05.1870 Sammatti, Leikkilä, Piekka tp.

2. puoliso **Henriksson, Serafia Johanna, o.s. Johansson** s. 12.01.1852 Somero. Muuttaa Talvitielle 27.11.1898 Nummelta mukanaan kaksi poikaa edellisestä avioliitosta.

Lapset:

1) Anna Eliina s. 03.04.1899 Sammatti, Leikkilä, Jussila, Talvitie tp.

2. sukupolvi - **Taulu 2** -

Henriksson, Ida Sofia (*taulusta 1. Isä: Henriksson, Carl Henrik*) s. 30.05.1870 Sammatti, Leikkilä, Piekka tp. Muuttaa 30.3.1889 Karjalohjalle. Palaa Talvitielle 10.11.1895 ja muuttaa Nummelle 17.5.1899.

Lapset:

1) Kaarle William s. 13.07.1895 Karjalohja.

Seuraava torppari Juho Laurell muuttaa 7.11.1897 Suomensjärveltä. Hän on torpparina 11 vuotta ja muuttaa perheineen Nummelle 7.9.1908.

1. sukupolvi - **Taulu 1** -

Laurell, Johan Walfrid s. 11.10.1863 Suomensjärvi, Kitula. k. 25.03.1942 Lohja. Torppari (sahatyömies), Sammatti, Leikkilä, Jussila, Talvitie tp. Muutti Suomensjärveltä Sammattiin 31.10.1897 (mukana 5 lasta). Muutti 7.11.1908 Nummelle (4 lasta). Leskenä Lohjalle 27.12.1928.

1. puoliso **Laurell, Anna Sofia, Maijantytär** s. 05.09.1861 Suomensjärvi, Korla. k. 20.01.1927 Nummi. Vihitty: 21.11.1886. (Äiti: Michelsdotter, Maria)

Lapset:

1) Anna Aleksandra (*katso taulu 2*) s. 09.12.1887 Suomensjärvi, Ahtiala. k. 14.04.1945 Suomensjärvi.

2) Hulda Cecilia (*katso taulu 3*) s. 13.04.1889 Suomensjärvi, Lemula. k. 17.02.1957 Suomensjärvi.

3) Berta Ulrika (*katso taulu 4*) s. 29.06.1891 Suomensjärvi. k. 17.04.1980 Nurmi-järvi.

4) Juho Edward s. 11.01.1894 Suomensjärvi. k. 09.02.1896 Suomensjärvi.

5) Helga Lucia (*katso taulu 5*) s. 01.06.1896 Suomensjärvi. k. 22.02.1984 Lohja.

6) Johan Lambert (*katso taulu 6*) s. 06.07.1898 Sammatti, Leikkilä, Jussila, Talvitie tp. k. 08.05.1976. Autonkuljettaja.

7) Elsa Elviina (*katso taulu 7*) s. 16.12.1901 Sammatti, Leikkilä, Jussila, Talvitie tp. k. 24.12.1977 Lohja.

8) Nestor Leander (*katso taulu 8*) s. 27.02.1904 Sammatti, Leikkilä, Jussila, Talvitie tp. k. 07.03.1975 Uusikaupunki.

2. puoliso **Johansson, Amanda Matilda** s. 25.11.1878 Vihti. k. 11.01.1959 Lohja. Vihitty: 23.03.1929. Muutti Vihdistä Lohjalle 28.2.1929.

2. sukupolvi - **Taulu 2 -**

Lilja, Anna Aleksandra, ent. Laurell (taulusta 1. Isä: Laurell, Johan Walfrid) s. 09.12.1887 Suomusjärvi, Ahtiala. k. 14.04.1945 Suomusjärvi. Muutti Sammattiin 31.10.1897 ja takaisin Suomusjärvelle 13.12.1904 naimattomana ja lapsettomana.

2. sukupolvi - **Taulu 3 -**

Oksanen, Hulda Cecilia, o.s. Laurell (taulusta 1. Isä: Laurell, Johan Walfrid) s. 13.04.1889 Suomusjärvi, Lemula. k. 17.02.1957 Suomusjärvi. Muutti Sammattiin 31.10.1897 ja naimattomana takaisin Suomusjärvelle 7.11.1907. Miehensä mukana Perniön Mussaaren Uusitaloon 7.3.1912.

1. puoliso **Oksanen, Juho Kustaa, ent. Wilenius** s. 21.12.1883 s. Sammatti, Haarjärvi, Luttari. Vihitty: 12.02.1912. (Isä: Wilenius, Johan Berndt, Äiti: Eriksdotter, Mathilda Vilhelmina) Muonamies. Otti sukunimen Oksanen (Juho Kustaa). Muutti Uskelaan 30.10.1886. Suomusjärvelle 19.10.1891 ja Perniöön Mussaaren Uusitaloon 7.3.1912 ja takaisin Suomusjärvelle 21.11.1915.

2. sukupolvi - **Taulu 4 -**

Laurell, Berta Ulrika (taulusta 1. Isä: Laurell, Johan Walfrid) s. 29.06.1891 Suomusjärvi. k. 17.04.1980 Nurmijärvi. Muutti Sammattiin 31.10.1897 ja naimattomana Nummelle 1.11.1909. Leskenä Nurmijärvelle 1.2.1979.

1. puoliso **Vainio, Juho Oskar** s. 26.01.1882 Pusula k. 17.10.1959 Nummi. Vihitty: 04.11.1917.

2. sukupolvi - **Taulu 5 -**

Laurell, Helga Lucia (taulusta 1. Isä: Laurell, Johan Walfrid) s. 01.06.1896 Suomusjärvi. k. 22.02.1984 Lohja. Muutti vanhempien kera Sammattiin 31.10.1897 ja Nummelle 7.11.1908. Miehensä mukana Lohjalle 25.1.1931.

1. puoliso **Hietaranta, Kaarlo Fredrik** s. 06.12.1892. k. 28.09.1964. Vihitty: 28.12.1928. Syntyi Nummella ja kuoli Lohjalla. Muutti Lohjalle 3.2.1931.

2. sukupolvi - **Taulu 6 -**

Laurell, Johan Lambert (taulusta 1. Isä: Laurell, Johan Walfrid) s. 06.07.1898 Sammatti, Leikkilä, Jussila, Talvitie tp. k. 08.05.1976. Autonkuljettaja. Muutti vanhempien kera Nummelle 7.11.1908 ja sieltä naimattomana Helsinkiin 27.12.1920.

1. puoliso **Niuranen, Elin Josefina** s. 25.07.1895 Hauho. k. 30.10.1965 Helsinki, Kallio. Vihitty: 18.12.1920. Muutti Helsinkiin 25.4.1916.

2. sukupolvi - **Taulu 7 -**

Laurell, Elsa Elviina (taulusta 1. Isä: Laurell, Johan Walfrid) s. 16.12.1901 Sammatti, Leikkilä, Jussila, Talvitie tp. k. 24.12.1977 Lohja. Muutti vanhempien kera Nummelle 7.11.1908 ja naimattomana Lohjalle 27.12.1928

1. puoliso **Lärka, Nestor Vilhelm** s. 26.02.1901 Lohja. k. 09.07.1966 Lohja. Vihitty: 01.12.1939.

2. sukupolvi **- Taulu 8 -**

Laurell, Nestor Leander (*taulusta 1. Isä: Laurell, Johan Walfrid*) s. 27.02.1904 Sammatti, Leikkilä, Jussila, Talvitie tp. k. 07.03.1975 Uusikaupunki. Muutti vanhempien kanssa Nummelle 7.11.1908 ja sieltä naimattomana 4.2.1932 Uusikaupunkiin.

1. puoliso **Joensuu, Juliaana Emilia** s. 08.02.1907 Virrat. k. 25.12.1990 Uusikaupunki. Vihitty: 02.03.1932.

Talvitien viimeisenä torpparina oli 9.11.1909 Nummelta tullut Oskari Albinus Heinonen. Hän jatkoi myöhemmin palstatilallisena.

Heinonen, Oskari Albinus s. 23.06.1878 Somerniemi. k. 07.04.1941 Sammatti, Leikkilä, Talvitie haudattu Sammatti. Lohkotilallinen, Sammatti, Leikkilä, Talvitie. Muuttanut v. 1909 Nummelta Sammatin, Leikkilän Heilammelle.

1. puoliso **Heinonen, Serafia Vilhelmina, o.s. Eriksson** s. 02.09.1876 Sammatti. k. 06.05.1947 Sammatti, Leikkilä, Talvitie haudattu Sammatti. Vihitty: 1904. (Isä: Eriksson, Karl Johan s. 30.11.1848 Sammatti, Luskala, Ruokjärvi tp. Muonamies, Sammatti, Haarjärvi, Kokki. Äiti: Eriksson, Henrika Sofia, o.s. Ahlfors s. 14.05.1855 Kirkkonummi)

Lapset:

1) Aleksi Alarik s. 29.05.1905 Nummi. k. 25.03.1971 Sammatti haudattu 04.04.1971 Sammatti.

2) Aina Emilia s. 29.05.1905 Nummi. k. 12.10.1971 Sammatti haudattu 24.10.1971 Sammatti.

3) Aili Vilhelmina s. 25.02.1907 Nummi.

4) Aarne Valdemar s. 23.07.1910 Sammatti. Lohkotilallinen, Sammatti, Leikkilä, Talvitie.

5) Alli Aliina s. 27.01.1913 Sammatti. k. 13.11.1996 haudattu Sammatti.

6) Aune Maria s. 30.07.1916 Sammatti.

Kroula

Kroulan taloon tulee uusi omistajasuku Karjalohjalta 1808. Edellinen talollinen jää kuitenkin Kroulaaseen ja esiintyy vuoden 1826 rippikirjoissa Saviniemen torpparina. Samoihin aikoihin perustetaan Lungon torppa, johon torppariksi tulee Karjalohjalta Eric Pellberg.

Myös myöhemmät talolliset siirtyvät 1800-luvun puolivälin jälkeen torppiin, Saviniemeen ja Kankareeseen.

Saviniemi (Savikko)

Kroulan talollinen Erik Johansson on Saviniemen ensimmäinen torppari. Hänen perheensä esiintyy Saviniemen torpassa ensi kerran 1826. Pian tämän jälkeen kuitenkin torpparina jatkaa vävy Erik Helenius.

1. sukupolvi - Taulu 1 -

Johansson, Erik s. 30.09.1766 Sammatti, Leikkilä, Kroula. k. 04.07.1842 Sammatti, Leikkilä, Kroula, Saviniemi tp. Talollinen, Sammatti, Leikkilä, Kroula; torppari, Saviniemi. Lähti torppariksi Kroulan Saviniemen torppaan.

1. puoliso **Henriksdotter, Anna Stina** s. 30.09.1774 Nummi, Hakula. k. 06.10.1849 Sammatti, Leikkilä, Kroula, Saviniemi tp. Vihitty: 04.10.1798 Nummi.

Lapset:

- 1) Erik Johan s. 25.10.1800 Sammatti, Leikkilä, Kroula.
- 2) Gustaf s. 10.05.1803 Sammatti, Leikkilä, Kroula. k. 08.08.1815 Sammatti, Leikkilä, Kroula.
- 3) Eva Stina (*katso taulu 2*) s. 09.12.1805 Sammatti, Leikkilä, Kroula. k. 01.05.1865 Sammatti, Leikkilä, Kroula, Saviniemi tp.
- 4) Ulrika s. 01.12.1808 Sammatti, Leikkilä, Kroula.
- 5) Edvard s. 13.04.1811 Sammatti, Leikkilä, Kroula. k. 09.08.1815 Sammatti, Leikkilä, Kroula.
- 6) Maria s. 01.04.1816 Sammatti, Leikkilä, Kroula. k. 22.08.1820 Sammatti, Leikkilä, Kroula.

2. sukupolvi - Taulu 2 -

Eriksdotter, Eva Stina (*taulusta 1. Isä: Johansson, Erik*) s. 09.12.1805 Sammatti, Leikkilä, Kroula. k. 01.05.1865 Sammatti, Leikkilä, Kroula, Saviniemi tp.

1. puoliso **Helenius, Eric** s. 14.07.1808 Nummi. k. 23.02.1870 Sammatti, Leikkilä, Kroula, Saviniemi tp. Torppari, Sammatti, Leikkilä, Kroula, Saviniemi tp. Vihitty: 01.01.1828 Sammatti. Kuollessaan Kroulaassa itsellisenä.

Lapset:

- 1) Henric Johan s. 09.03.1830 Sammatti, Leikkilä, Kroula, Saviniemi tp. k. 1831 Sammatti, Leikkilä, Kroula, Saviniemi tp.
- 2) Jacob Johan (*katso taulu 3*) s. 03.08.1833 Sammatti, Leikkilä, Kroula, Saviniemi tp. k. 17.04.1868 Sammatti, Leikkilä, Piekka. Muonatorppari, Sammatti, Leikkilä.
- 3) Gustaf s. 26.08.1836 Sammatti, Leikkilä, Kroula, Saviniemi tp. Raihnainen. Muuttaa Lohjalle 1868.
- 4) Edla Sophia s. 03.01.1841 Sammatti, Leikkilä, Kroula, Saviniemi tp.
- 5) Johanna Maria s. 12.06.1847 Sammatti, Leikkilä, Kroula, Saviniemi tp. Muuttaa Nummelle 1861.

3. sukupolvi - Taulu 3 -

Helenius, Jacob Johan (taulusta 2. Äiti: *Eriksdotter, Eva Stina*) s. 03.08.1833 Sammatti, Leikkilä, Kroula, Saviniemi tp. k. 17.04.1868 Sammatti, Leikkilä, Piekka. Muonatorppari, Sammatti, Leikkilä. Muuttaa 1852 Sammatin Luskalan Alitaloon rengiksi

1. puoliso **Helenius, Carolina, o.s. Ahlberg** s. 02.12.1836 Sammatti, Haarjärvi. k. 11.05.1866 Sammatti, Leikkilä. Vihitty: 31.05.1863 Sammatti.

Lapset:

1) Edla Johanna s. 03.01.1864 Sammatti, Leikkilä, Kroula. k. 03.04.1865 Sammatti, Leikkilä.

Kroulan talollinen Gabriel Karell siirtyy Saviniemen torppariksi 1851. Tällöin Kroulaaseen saapuu Pusulan Hyönölän Hannulan Suomäen torpasta Carl Johan Collin talolliseksi. Erik Helenius on merkitty Saviniemen syytinkitorppariksi. Karell muuttaa kymmenen vuoden torppariuden jälkeen Pusulaan.

Karell, Gabriel s. 14.01.1823 Kisko, Sorttila, Ylhäinen. Talollinen, Sammatti, Leikkilä, Kroula. (Isä: Karell, Johan Johansson s. 11.09.1794 Karjalohja, Puujärvi, Fräsä. k. 26.05.1854 Sammatti, Leikkilä, Kroula, Kankari tp. Talollinen, Sammatti, Leikkilä, Kroula. Äiti: Åstedt, Ulrika Henriksdotter s. 02.02.1790 Kisko, Viiri, Pelli. k. 16.09.1850 Sammatti, Leikkilä, Kroula, Kankari tp.) Muutti 1851 torppariksi Kroulan Saviniemen torppaan, mistä 1861 Pusulaan.

1. puoliso **Johansdotter, Maria** s. 29.01.1815 Nummi, Remala, Yli-Olli. Vihitty: 23.07.1843 Nummi.

Lapset:

- 1) Gabriel Johan s. 22.04.1844 Sammatti, Leikkilä, Kroula.
- 2) Edla Johanna s. 22.07.1846 Sammatti, Leikkilä, Kroula. k. 04.07.1848 Sammat-
ti, Leikkilä, Kroula.
- 3) Carl August s. 21.01.1849 Sammatti, Leikkilä, Kroula.
- 4) Maria Wilhelmina s. 14.12.1850 Sammatti, Leikkilä, Kroula.
- 5) Gustaf Aleksander s. 13.09.1853 Sammatti, Leikkilä, Kroula, Saviniemi tp.
- 6) Amalia Matilda s. 01.03.1856 Sammatti, Leikkilä, Kroula, Saviniemi tp.

Seuraava torppari on Haarjärven Katavan lampuodin poika Carl Michael Eliasson. Tämän jälkeen torppa vaihtaa haltijaansa joko isältä pojalle tai avioliiton kautta. Vuonna 1889 poika Karl Fredrik siirtyy torppariksi.

Nykyinen nimi, Savikko, esiintyy ensimmäisen kerran vuoden 1874 kirjoissa.

1. sukupolvi - Taulu 1 -

Eliasson, Carl Michael s. 13.05.1834 Sammatti, Haarjärvi, Katava. k. 12.07.1915. Torppari, Sammatti, Leikkilä, Kroula, Saviniemi tp. vsta 1861.

1. puoliso **Malin, Erika Wilhelmina** s. 12.09.1841 Lohja, Maikkala, Lillgård. k. 21.06.1879 Sammatti, Leikkilä, Kroula, Savikko tp. Vihitty: 18.11.1860 Sammatti.

Lapset:

- 1) Sofia Amalia s. 04.10.1861 Sammatti, Haarjärvi, Katava. Muuttaa 1.11.1882.
- 2) Karl Fredrik (*katso taulu 2*) s. 23.01.1864 Sammatti, Leikkilä, Kroula, Saviniemi tp. k. 09.09.1909. Torppari, Sammatti, Leikkilä, Kroula, Savikko.
- 3) Engla Erica s. 13.01.1866 Sammatti, Leikkilä, Kroula, Saviniemi tp.
- 4) Johan Gustaf s. 01.12.1867 Sammatti, Leikkilä, Kroula, Saviniemi tp.
- 5) Evert s. 08.07.1870 Sammatti, Leikkilä, Kroula, Saviniemi tp.
- 6) Ida s. 22.06.1872 Sammatti, Leikkilä, Kroula, Saviniemi tp. k. 14.08.1873 Sammatti, Leikkilä, Kroula, Saviniemi tp.
- 7) Ida s. 11.04.1874 Sammatti, Leikkilä, Kroula, Savikko tp. k. 02.02.1882 Sammatti, Leikkilä, Kroula, Savikko tp.
- 8) Gabriel Henrik s. 11.02.1877 Sammatti, Leikkilä, Kroula, Savikko tp. k. 19.02.1882 Sammatti, Leikkilä, Kroula, Savikko tp.
- 9) Josefa Maria s. 09.03.1879 Sammatti, Leikkilä, Kroula, Savikko tp. k. 08.03.1882 Sammatti, Leikkilä, Kroula, Savikko tp.

2. sukupolvi - Taulu 2 -

Lahtinen, Karl Fredrik, 12.5.1907 asti Eliasson (*taulusta 1. Isä: Eliasson, Carl Michael*) s. 23.01.1864 Sammatti, Leikkilä, Kroula, Saviniemi tp. k. 09.09.1909. Torppari, Sammatti, Leikkilä, Kroula, Savikko.

1. puoliso **Lahtikari, Ida Josefa, ent. Vikström, ent. Lahtinen, o.s. Enqvist** s. 14.07.1870 Sammatti, Uusitalo. k. 19.05.1958 Sammatti haudattu 31.05.1958 Sammatti. (Isä: Enqvist, Henric Johan s. 19.09.1845 Sammatti, Uusitalo. Rusthollari, Sammatti, Kirkonkylä, Uusitalo. Äiti: Collin, Eva Emilia s. 06.12.1843 Pusula, Hyönölä, Hannula, Suomäki tp.)

Lapset:

- 1) Karl Johan s. 01.10.1889 Sammatti, Leikkilä, Kroula. k. 08.11.1969.
- 2) Hulda Alina s. 28.04.1891 Sammatti, Leikkilä. k. 10.11.1969.
- 3) Auruura Eliina s. 06.02.1894 Sammatti, Kroula, Savikko. k. 23.12.1895 Sammatti, Kroula, Savikko.
- 4) Elli Auruura s. 08.01.1896 Sammatti, Kroula, Savikko. k. 23.10.1926.
- 5) Walter Werner s. 10.10.1902 Sammatti, Leikkilä. k. 04.08.1984 Sammatti haudattu 19.08.1984 Sammatti. Työmies.

Ida Josefa Lahtinen avioituu miehensä kuoleman jälkeen uudelleen 25.3.1911 Efraim Elias Vikströmin kanssa ja he ottavat myöhemmin 1935 sukunimekseen Lahtikari.

Lungo

Lungon torppaan tulee torppariksi 1826 Erik Pellberg Karjalohjalta. Muita torppareita ei Lungossa esiinny ja Erikin kuoltua 1843 esiintyy leski vielä Lungon torpassa itsellisenä aina vuoden 1860 rippikirjaan asti. Poika Carl Gustav muuttaa torppariksi Mannille Kirkaslammille.

1. sukupolvi - Taulu 1 -

Pellberg, Eric Johan s. 02.12.1794 Karjalohja, Härjänvatsa, Tölmä. k. 06.10.1843 Sammatti, Leikkilä, Kroula; vesipöhö haudattu 03.11.1843. Torppari, Sammatti, Leikkilä, Kroula, Lungo tp.

1. puoliso **Lindroth, Maja Lisa** s. 30.08.1802 Karjalohja, Kärkelä. k. 28.12.1883 Sammatti, Myllykylä, Pousu. Vihitty: 25.10.1827.

Lapset:

- 1) Eva Stina s. 23.09.1828.
- 2) Anders Evert (*katso taulu 2*) s. 01.12.1829 Sammatti, Leikkilä, tp. Torppari.
- 3) Carl Gustav (*katso taulu 3*) s. 17.02.1832 Sammatti, Leikkilä. k. 25.02.1915. Torppari, Sammatti, Leikkilä, Manni, Harjula.
- 4) Eric Johan s. 03.09.1836 Sammatti, Leikkilä, Kroula tp. Muuttaa 1852 rengiksi Jussilaan. Muutti 25.10.1859 Kirkkonummelle.
- 5) Gabriel s. 13.04.1839. Muutti 15.10.1859 Pohjanpitäjään.
- 6) Maria Johanna s. 06.02.1843 Sammatti, Leikkilä, Kroula tp. Muutti 31.10.1856 Karjaalle, josta palaa, mutta muuttaa uudelleen 1864.

2. sukupolvi - Taulu 2 -

Pellberg, Anders Evert (*taulusta 1. Isä: Pellberg, Eric Johan*) s. 01.12.1829 Sammatti, Leikkilä, tp. Torppari. Muuttaa Kroulaaseen rengiksi 1852.

1. puoliso **Nikander, Maria Elisabet** s. 20.07.1818 Nummi. Vihitty: 01.11.1859 Sammatti. Tullut Nummelta 1848? Myllykylän Iso Pousuun.

2. puoliso **Liuström, Maria Lovisa** Vihitty: 07.10.1869.

Lapset:

- 1) Maria Josefina s. 16.11.1870 Sammatti, Myllykylä, Isopousu. k. 27.06.1877 Sammatti, Myllykylä; tulirokko haudattu 08.07.1877.
- 2) Ida s. 10.10.1873.
- 3) Eva Henrika s. 01.09.1876.
- 4) Carl Gustav s. 12.08.1879.
- 5) Hilda Maria s. 03.06.1882. Kansakoulu, E. L. Emännyskoulu 1897...98. Muutti Hattulaan kotitaloustöihin.

2. sukupolvi - Taulu 3 -

Pellberg, Carl Gustav (*taulusta 1. Isä: Pellberg, Eric Johan*) s. 17.02.1832 Sammatti, Leikkilä. k. 25.02.1915. Torppari, Sammatti, Leikkilä, Manni, Harjula. Vihittäessä Sammatin Leikkilän Mannilla.

1. puoliso **Grönvall, Engla Gustava** s. 01.06.1834 Pusula, Kärkölä, Vivolan Syrjälän torppa. k. 25.04.1921 Sammatti, Leikkilä, Harjula. Vihitty: 17.05.1855. (Isä: Grönwall, Adolph Torppari. Äiti: Johansdotter, Maria)

Lapset:

- 1) Fredrika Karolina s. 28.07.1855 Sammatti, Leikkilä, Kroula.
- 2) Gabriel Johan s. 20.06.1858 Sammatti, Leikkilä, Manni tp. k. 12.11.1858 Sammatti, Leikkilä, Manni tp.
- 3) Maria Kustava s. 17.07.1861 Sammatti, Leikkilä, Manni.
- 4) Kustaa Evert s. 01.01.1864 Sammatti, Leikkilä, Manni. k. 23.03.1940 Sammatti, Leikkilä, Harjula haudattu 31.03.1940. Maanviljelijä.
- 5) Henrik Johan s. 28.06.1866 Sammatti, Leikkilä, Manni. k. 16.07.1866 Sammatti, Leikkilä.
- 6) Karl Henrik s. 26.09.1867 Sammatti, Leikkilä, Manni. k. 14.04.1927 Sammatti. Jyvätorppari, Sammatti, Löfkulla.
- 7) Amalia Josefina s. 12.04.1871 Sammatti, Leikkilä, Manni, Harjula tp. k. 31.01.1876 Sammatti, Leikkilä, Manni, Harjula tp.
- 8) Amanda Vilhelmina s. 18.01.1874 Sammatti, Leikkilä, Manni, Harjula tp. k. 23.01.1877 Sammatti, Leikkilä, Manni, Harjula tp.
- 9) Gabriel Johan s. 18.01.1877. Muutti Helsinkiin 15.4.1907.

Kankari

Kroulan talollinen Johan Johansson Karell siirtyy Kankarin torppaan 1850-luvun alkuvuosina. Johanin kuoltua 1854 jatkaa pojista Efraim Kankarin torpparina.

Kankarin torppa jää kuitenkin lyhytaikaiseksi Efraimin muutettua perheineen 1859 Helsinkiin.

1. sukupolvi - Taulu 1 -

Karell, Johan Johansson s. 11.09.1794 Karjalohja, Puujärvi, Fräsä. k. 26.05.1854 Sammatti, Leikkilä, Kroula, Kankari tp. Talollinen, Sammatti, Leikkilä, Kroula. Tuli perheineen Kiskon Sorttilan Ylhäisiltä 1836 Kroulaaseen. Muutti myöhemmin Kroulan Kankarin torppaan.

1. puoliso **Åstedt, Ulrika Henrikdotter** s. 02.02.1790 Kisko, Viiri, Pelli. k. 16.09.1850 Sammatti, Leikkilä, Kroula, Kankari tp. Vihitty: 28.10.1819 Kisko. Kiskon Sorttilan Ylhäisten leskiemäntä.

Lapset:

- 1) Abraham s. 14.01.1821 Kisko, Sorttila, Ylhäinen. Muuttaa Nummelle 1859.
- 2) Gabriel s. 14.01.1823 Kisko, Sorttila, Ylhäinen. Talollinen, Sammatti, Leikkilä, Kroula. **Ks. Saviniemen torppa**
- 3) Efraim (*katso taulu 2*) s. 24.02.1825 Kisko, Sorttila, Ylhäinen. Torppari, Sammatti, Leikkilä, Kroula, Kankari tp.
- 4) Edla Ulrika s. 05.06.1829 Kisko, Sorttila, Ylhäinen. Muutti 1856 Karjaalle.

2. sukupolvi - Taulu 2 -

Karell, Efraim (*taulusta 1. Isä: Karell, Johan Johansson*) s. 24.02.1825 Kisko, Sorttila, Ylhäinen. Torppari, Sammatti, Leikkilä, Kroula, Kankari tp. Perhe 1859 Helsinkiin.

1. puoliso **Wilenius, Maja Lisa** s. 30.01.1818 Nummi, Hyvelä, Pirkkula. Vihitty: 1851.

Lapset:

- 1) Henric Johan s. 01.11.1852 Sammatti, Leikkilä, Kroula, Kankari tp.
- 2) Gustaf Adolf s. 15.04.1854 Sammatti, Leikkilä, Kroula, Kankari tp. k. 13.05.1854 Sammatti, Leikkilä, Kroula, Kankari tp.
- 3) Henrika Aurora s. 19.09.1855 Sammatti, Leikkilä, Kroula, Kankari tp.

Manni

Mannin talossa torppia oli kaksi. Porras sekä Kirkaslampi (Kirkaslampi). Kirkaslammien torppa oli myöhemmin myös nimellä Harjula.

Porras

Ensimmäinen torppari saapui Portaaseen 1810 Sammatin Kiikalasta. Kikman-suku (myöhemmin Vikman) hallitsi Portaasen torppaa koko torppariajan.

1. sukupolvi

- Taulu 1 -

Kikman, Johan s. 03.08.1769 Karjalohja. k. 22.04.1857 Sammatti, Leikkilä, Manni, Porras tp. Torppari, Sammatti, Leikkilä, Porras. Vanhuuden päivinään 1846 kirjoissa kirkonköyhänä.

1. puoliso **Isacsdotter, Maria** s. 04.06.1770 Karjalohja. k. 16.06.1848 Sammatti, Leikkilä, Manni, Porras tp. Vihitty: 18.10.1809. Palvelija Ylitalosta.

Lapset:

- 1) Maja Lena s. 28.09.1810 Sammatti, Leikkilä, Porras tp. k. 30.08.1820 Sammatti, Leikkilä, Porras; punatauti.
- 2) Amalia s. 22.05.1812 Sammatti, Leikkilä, Porras tp.
- 3) Anders Johan s. 30.11.1814 Sammatti, Leikkilä, Porras tp. k. 23.04.1815 Sammatti, Leikkilä, Porras tp; keuhkokuume.
- 4) Johan Konstantin (*katso taulu 2*) s. 04.05.1816 Sammatti, Leikkilä, Porras tp. k. 31.10.1886.
- 5) Eva Lovisa s. 05.02.1818 Sammatti, Leikkilä, Porras. k. 07.08.1820 Sammatti, Leikkilä, Porras; punatauti.
- 6) Elias (*katso taulu 3*) s. 05.01.1821 Sammatti, Leikkilä, Porras tp.
- 7) Cristina (*katso taulu 4*) s. 23.02.1824 Sammatti, Leikkilä, Porras.

2. sukupolvi

- Taulu 2 -

Vikman, Johan Konstantin (*taulusta 1. Isä: Kikman, Johan*) s. 04.05.1816 Sammatti, Leikkilä, Porras tp. k. 31.10.1886. Käyttää nimeä Vikman.

1. puoliso **Wikman, Carolina, o.s. Lagerroos** s. 18.05.1821 Pusula. k. 05.02.1894 Sammatti, Leikkilä, Manni, Porras tp. Vihitty: 28.12.1843 Sammatti. Luskalasta.

Lapset:

- 1) Carl Fredric s. 24.11.1844 Sammatti, Leikkilä, Manni, Porras tp. k. 09.06.1896 Sammatti, Leikkilä, Manni, Porras tp.
- 2) Henric Johan (*katso taulu 5*) s. 20.05.1848 Sammatti, Leikkilä, Manni, Porras tp. Torppari, Sammatti, Leikkilä, Manni.
- 3) Eva Kristina (*katso taulu 6*) s. 18.04.1851 Sammatti, Leikkilä, Manni, Porras tp. k. 30.04.1928 Sammatti, Leikkilä, Lahdenpohja.
- 4) Erika Sofia (*katso taulu 7*) s. 19.08.1854 Sammatti, Leikkilä, Manni, Porras tp.
- 5) Gustav Konstantin s. 24.04.1856.
- 6) Maria Matilda s. 23.03.1858 Sammatti, Leikkilä, Manni, Porras tp. k. 29.10.1859 Sammatti, Leikkilä, Manni, Porras tp.
- 7) Gustav Ferdinand s. 17.09.1860 Sammatti, Leikkilä, Manni, Porras tp.
- 8) Ida Maria (*katso taulu 8*) s. 07.06.1863 Sammatti, Leikkilä, Manni, Porras tp.

2. sukupolvi - Taulu 3 -

Kikman, Elias (*taulusta 1. Isä: Kikman, Johan*) s. 05.01.1821 Sammatti, Leikkilä, Porras tp. Muutti Pyhäjärven Vaskij. Yli-Mannille.

1. puoliso **Malakiasdotter, Eva-Lisa** s. 26.11.1812.
Pyhäjärven Vaskij. Yli-Mannilta

2. sukupolvi - Taulu 4 -

Kikman, Cristina (*taulusta 1. Isä: Kikman, Johan*) s. 23.02.1824 Sammatti, Leikkilä, Porras. Muuttaa Nummelle 3.11.1840 sekä 17.11.1842 ja palaa jälleen 1845.

1. puoliso **Walín, Elias** s. 22.06.1800 Suomensjärvi. Torppari, Sammatti, Leikkilä, Piekka tp. Vihitty: 30.12.1855. (Isä: Henricsson, Johan Tilallinen, Suomensjärvi, Häntälä, Torkkeli. Äiti: Henricsdotter, Greta) Harjärven Paikkarilta, torpparina Sammatin Leikkilän Piekalla. Merkitty myös itselliseksi.

Lapset:

- 1) Henric Konstantin s. 23.04.1856 Sammatti, Haarjärvi, Paikkari. k. 04.05.1856 Sammatti, Haarjärvi, Paikkari.
- 2) Erika Vilhelmina (*katso taulu 9*) s. 03.07.1857 Sammatti, Haarjärvi, Paikkari. k. 01.09.1940 Helsinki. Palvelija, Sammatti, Leikkilä, Piekka.
- 3) Evert Viktor s. 09.09.1859 Sammatti, Haarjärvi.
- 4) Elias Konstantin s. 22.10.1862 Sammatti, Leikkilä, Piekka. k. 15.02.1863 Sammatti, Leikkilä, Piekka.

Avioton lapsi:

- 1) Fredric Johan s. 20.09.1846 Sammatti.

3. sukupolvi - Taulu 5 -

Vikman, Henric Johan (*taulusta 2. Isä: Vikman, Johan Konstantin*) s. 20.05.1848 Sammatti, Leikkilä, Manni, Porras tp. Torppari, Sammatti, Leikkilä, Manni.

1. puoliso **Henricsdotter, Mathilda Johanna** s. 17.06.1864 Suomensjärvi. k. 07.03.1949.

Lapset:

- 1) Hilja Maria s. 29.08.1889 Sammatti, Leikkilä, Manni, Porras tp.
- 2) Martti Heikki (*katso taulu 10*) s. 27.05.1899 Sammatti, Leikkilä, Manni, Porras tp. k. 21.06.1973 haudattu 30.06.1973 Sammatti. Autonkuljettaja.
- 3) Juho Jalmari s. 17.09.1893 Sammatti, Leikkilä, Manni, Porras tp. k. 06.01.1970 haudattu 18.01.1970 Sammatti.
- 4) Matilda Aleksandra s. 11.03.1891 Sammatti, Leikkilä, Manni, Porras tp. k. 14.05.1961 Sammatti haudattu 20.05.1961 Sammatti.
- 5) Elli Sofia s. 08.02.1905 Sammatti, Leikkilä, Manni, Porras tp. k. 19.01.1952 haudattu Sammatti.
- 6) Einari Aleksanteri s. 28.02.1902 Sammatti, Leikkilä, Manni, Porras tp. k. 27.09.1933.
- 7) Kaarlo Vihtori (*katso taulu 11*) s. 30.04.1896 Sammatti, Leikkilä, Manni, Porras tp. k. 07.07.1972 haudattu 16.07.1972 Sammatti. Pienviljelijä, autonkuljettaja.

3. sukupolvi - Taulu 6 -

Vikman, Eva Kristina (*taulusta 2. Isä: Vikman, Johan Konstantin*) s. 18.04.1851 Sammatti, Leikkilä, Manni, Porras tp. k. 30.04.1928 Sammatti, Leikkilä, Lahdenpohja.

1. puoliso **Lahdenpohja, Carl Enhard, 12.5.1907 asti Himberg** s. 21.01.1856 Sammatti, Leikkilä, Mikola. k. 06.12.1940 Sammatti, Leikkilä, Lahdenpohja. Torppari, Sammatti, Leikkilä, Lahdenpohja. Vihitty: 28.09.1878 Sammatti.

Ks. Mikkolan Lahdenpohjan torppa.

3. sukupolvi - Taulu 7 -

Vikman, Erika Sofia (*taulusta 2. Isä: Vikman, Johan Konstantin*) s. 19.08.1854 Sammatti, Leikkilä, Manni, Porras tp.

1. puoliso **Amnell, Juho** Vihitty: 05.01.1889. Nummen Järvenpään Vajosta.

3. sukupolvi - Taulu 8 -

Vikman, Ida Maria (*taulusta 2. Isä: Vikman, Johan Konstantin*) s. 07.06.1863 Sammatti, Leikkilä, Manni, Porras tp. Torpparin tytär. Vihittäessä Sammatin Leikkilän Mannilla.

1. puoliso **Landen, Johan Albert** Vihitty: 19.11.1886. Torpparin poika Harjärven Paikkarilta.

3. sukupolvi - Taulu 9 -

Walín, Erika Vilhelmína (*taulusta 4. Äiti: Kikman, Cristina*) s. 03.07.1857 Sammatti, Haarjärvi, Paikkari. k. 01.09.1940 Helsinki. Palvelija, Sammatti, Leikkilä, Piekka. Muutti 1884 Sammatista Helsinkiin. Muutti takaisin Sammattiin 27.1.1931. Palasi Helsinkiin 1.11.1938.

1. puoliso **Landen, Johan Gustaf** s. 08.04.1862 Nummi, Heimola, Nikkilä. k. 19.05.1910 Helsinki. Työmies, ajuri. Vihitty: 21.06.1886 Helsinki. (Isä: Landen, Jacob Johan s. 16.07.1825 Nummi, Heimola, Nikkilä. Tilallinen, Nummi, Heimola, Nikkilä. Äiti: Johansdotter, Ulrika Serafia s. 29.03.1834 Pusula, Vörlö, Boundi). Muutti 1884 Nummelta Helsinkiin.

Lapset:

- 1) Heikki s. 15.11.1891 Helsinki. k. 29.10.1934.
- 2) Martta Elin Sofia s. 20.08.1894 Helsinki. k. 22.06.1914.
- 3) Johan Einar s. 13.08.1887 Sammatti. k. 01.01.1978 Helsinki; julistettu kuolleeksi.
- 4) Jalmari s. 14.09.1889 Helsinki. k. 27.06.1970. Autonkuljettaja.
- 5) Alli Erika s. 19.08.1899 Helsinki. k. 02.03.1900 Helsinki.

Avioton lapsi:

- 1) Hilda Aleksandra s. 28.06.1884.

Kirkaslammi (Harjula)

Vuonna 1814 muuttaa Leikkilään torppariksi Isaac Moberg (s. 1774) mukanaan puolisonsa Anna Mattsdotter (s. 1886) sekä lapset Israel (s. 1806) ja Reinhold (s. 30.9.1809). Perhe muuttaa 1816 Kiikalaan.

Olivatko he Kirkaslammin ensimmäiset torpparit, on epävarmaa. Seuraavana vuonna kuitenkin Kirkaslammille muuttaa Lohjalta pitäjänseppä Henrich Gröndahl perheineen. Henrich on aluksi merkitty torppariksi, mutta käsityöläisenä jo seuraavissa rippikirjoissa.

Seppänä Henrich lienee ollut varsin taitava, sillä hänen luonaan oli useita sepänoppilaita, jotka oppinsa saatuaan muuttivat harjoittamaan ammattiaan joko Sammattiin tai naapuripiittäjiin.

1. sukupolvi

- Taulu 1 -

Gröndahl, Henrik s. 1778 Nummi. k. 17.06.1851 Sammatti, Leikkilä. Pitäjänseppä, Sammatti, Leikkilä, Manni. Muuttaa Sammatin Leikkilään 1817 Lohjalta.

1. puoliso **Wihlman, Stina** s. 1769 Lohja. k. 1834 Sammatti, Leikkilä, Manni tp.

Lapset:

- 1) Christina (*katso taulu 2*) s. 08.07.1806 Lohja. k. 12.04.1882 Sammatti, Leikkilä, Piekka tp.
- 2) Lena (*katso taulu 3*) s. 17.09.1809 Lohja.
- 3) Carl Gustaf s. 10.02.1811 Lohja.

2. puoliso **Collin, Christina** s. 24.12.1808 Sammatti, Leikkilä tp. k. 23.01.1851 Sammatti, Leikkilä. Vihitty: 29.12.1834 Sammatti. (Isä: Kollin, Abraham Carlsson s. 1766 Pohja. Torppari, Sammatti, Leikkilä. Äiti: Isaacsdotter, Maria s. 20.09.1769 Pohja.) Muuttaa Karjaalle 1821. Palaa takaisin Karjalohjan Ilmoniemestä 1826 ja muuttaa 1830 Nummelle. Palaa 1831 Turusta.

Lapset:

- 1) Gustava s. 28.10.1835 Sammatti, Leikkilä, Manni tp. Muuttaa 1850 Sammatin Niemen Mattilaan ja sieltä 29.10.1853 Helsinkiin.
- 2) Ulrica s. 04.07.1837 Sammatti, Leikkilä, Manni tp. Muuttaa 1.2.1851 Lohjalle.
- 3) Gabriel Johan s. 25.02.1839 Sammatti, Leikkilä, Manni tp. Muuttaa 1852 Piekalalle.
- 4) Edla Maria s. 01.05.1841 Sammatti, Leikkilä, Manni tp. k. 06.03.1842 Sammatti, Leikkilä, Manni tp.
- 5) Engla s. 12.01.1843 Sammatti, Leikkilä, Manni tp. k. 10.02.1843 Sammatti, Leikkilä, Manni tp.
- 6) Frans Reinhold s. 15.03.1844 Sammatti, Leikkilä, Manni tp. Muuttaa 1852 äitinsä sisaren luo Mikkolan Ruotsalainen torppaan sekä isän että äidin kuoltua 1851. Muuttaa 1858 Vähä-Pousulle rengiksi ja 1859 Sammatin Vanhataloon.
- 7) Edla Maria s. 07.11.1846 Sammatti, Leikkilä, Manni tp.
- 8) Engla Lovisa s. 11.03.1850 Sammatti, Leikkilä, Manni tp. k. 27.07.1852 Sammatti, Leikkilä, Manni tp.

2. sukupolvi

- Taulu 2 -

Askolin, Christina, o.s. Gröndahl (taulusta 1. Isä: Gröndahl, Henrik) s. 08.07.1806 Lohja. k. 12.04.1882 Sammatti, Leikkilä, Piekka tp. Pitäjänsepän tytär Sammatin Leikkilästä. Muuttaa Mustlahteen. Palaa Leikkilään 1827 Kiikalasta ja muuttaa Kaukolaan 1828. Piekalla 1837...43. Jussilassa itsellisenä 1843 lähtien. Mainitaan myöhemmin heikkonäköisenä.

1. puoliso **Askolin, Gustaf Johan** s. 20.10.1819 Somero. k. 09.02.1871 Sammatin, Leikkilä, Piekka. Torppari, Sammatti, Leikkilä, Jussila tp. Vihitty: 02.02.1847 Sammatti. Muuttavat 1868 Leikkilän Piekalle.

Lapset:

- 1) Carl Johan s. 25.05.1847 Sammatti, Leikkilä. k. 08.08.1891 Sammatti, Haarjärvi, Lammi tp. Torppari, Sammatti, Leikkilä, Piekka, Myllymäki tp. Avioton lapsi:
 - 1) Margaretha Christina s. 16.10.1835 Sammatti, Leikkilä.

2. sukupolvi

- Taulu 3 -

Gröndahl, Lena (taulusta 1. Isä: Gröndahl, Henrik) s. 17.09.1809 Lohja.

1. puoliso **Leikstedt, Abraham** s. 09.04.1804 Sammatti, Leikkilä, Manni. Pitäjänpuuseppä, torppari, Kiikala, Komisuo, Nalkki. Vihitty: 14.10.1833 Sammatti. (Isä: Leikstedt, Gabriel, ent. Henricsson s. 16.06.1768 Sammatti, Leikkilä, Manni. Talollinen, Sammatti, Leikkilä, Manni. Äiti: Abramsdotter, Ulrica s. 01.09.1770 Sammatin, Niemi, Malla)

Kroulan torpparin poika saapuu perheineen 1857 Kirkaslammille.
Tämä torpparisuku asuttaa Kirkaslammia, jota myöhemmin kut-
sutaan Harjulaksi, aina näihin päiviin saakka.

1. sukupolvi

- Taulu 1 -

Pellberg, Carl Gustav s. 17.02.1832 Sammatti, Leikkilä. k. 25.02.1915 Sammatti, Leikkilä, Manni, Kirkaslampi. Torppari, Sammatti, Leikkilä, Manni, Kirkaslampi. Vihittäessä Sammatin Leikkilän Mannilla.

1. puoliso **Grönvall, Engla Gustava** s. 01.06.1834 Pusula, Kärkölä, Vivolan Syr-
jälän torppa. k. 25.04.1921 Sammatti, Leikkilä, Harjula. Vihitty: 17.05.1855. (Isä:
Grönwall, Adolph Torppari. Äiti: Johansdotter, Maria)

Lapset:

- 1) Fredrika Karolina (*katso taulu 2*) s. 28.07.1855 Sammatti, Leikkilä, Kroula.
- 2) Gabriel Johan s. 20.06.1858 Sammatti, Leikkilä, Manni tp. k. 12.11.1858 Sam-
matti, Leikkilä, Manni tp.
- 3) Maria Kustava (*katso taulu 3*) s. 17.07.1861 Sammatti, Leikkilä, Manni.
- 4) Kustaa Evert (*katso taulu 4*) s. 01.01.1864 Sammatti, Leikkilä, Manni. k.
23.03.1940 Sammatti, Leikkilä, Harjula haudattu 31.03.1940. Maanviljelijä.
- 5) Henrik Johan s. 28.06.1866 Sammatti, Leikkilä, Manni. k. 16.07.1866 Sammatti,
Leikkilä.
- 6) Karl Henrik (*katso taulu 5*) s. 26.09.1867 Sammatti, Leikkilä, Manni. k.
14.04.1927 Sammatti. Jyvätorppari, Sammatti, Löfkulla.
- 7) Amalia Josefina s. 12.04.1871 Sammatti, Leikkilä, Manni, Harjula tp. k.
31.01.1876 Sammatti, Leikkilä, Manni, Harjula tp.
- 8) Amanda Vilhelmina s. 18.01.1874 Sammatti, Leikkilä, Manni, Harjula tp. k.
23.01.1877 Sammatti, Leikkilä, Manni, Harjula tp.
- 9) Gabriel Johan s. 18.01.1877 Sammatti. Muutti Helsinkiin 15.4.1907.

2. sukupolvi

- Taulu 2 -

Pellberg, Fredrika Karolina (*taulusta 1. Isä: Pellberg, Carl Gustav*) s. 28.07.1855
Sammatti, Leikkilä, Kroula. Muuttaa 1871 Harjulasta.

1. puoliso **Johansson, Anders** Vihitty: 30.12.1875. Saukkolasta

2. sukupolvi

- Taulu 3 -

Pellberg, Maria Kustava (*taulusta 1. Isä: Pellberg, Carl Gustav*) s. 17.07.1861
Sammatti, Leikkilä, Manni.

1. puoliso **Lind, Johan, (Linden)** s. 21.11.1852 Suomensjärvi. Muonarenki. Vihitty:
26.03.1881. Renkinä mm. Karjalohjan Sakkolan Juhantalossa 1882.

2. sukupolvi

- Taulu 4 -

Aalto, Kustaa Evert, ent. Pellberg (*taulusta 1. Isä: Pellberg, Carl Gustav*) s.
01.01.1864 Sammatti, Leikkilä, Manni. k. 23.03.1940 Sammatti, Leikkilä, Harjula
haudattu 31.03.1940. Maanviljelijä.

1. puoliso **Aalto, Matilda Erika, o.s. Saxell** s. 28.07.1870 Sammatti, Luskala, En-
qvist. k. 03.06.1950 Sammatti, Leikkilä, Harjula haud. 11.06.1950. Vih. 1.11.1898.

Lapset:

- 1) Kaarlo Wäinö s. 15.01.1899 Sammatti, Leikkilä, Manni tp. k. 23.03.1916 Sammatti, Leikkilä, Manni, Kirkaslampi tp.
- 2) Elsa Matilda s. 24.02.1901 Sammatti, Leikkilä, Harjula. k. 30.01.1982 Nummi, Viitaniemi.
- 3) Lyyli Maria s. 01.11.1903 Sammatti, Leikkilä. k. 22.04.1995 haudattu Sammatti.
- 4) Sylvi Hellen s. 09.10.1905 Sammatti, Leikkilä.
- 5) Viljo Armas s. 02.01.1913 Sammatti, Leikkilä, Harjula. k. 10.11.1984 Sammatti haudattu 24.11.1984 Sammatti.

2. sukupolvi

- Taulu 5 -

Pellberg, Karl Henrik (*taulusta 1. Isä: Pellberg, Carl Gustav*) s. 26.09.1867 Sammatti, Leikkilä, Manni. k. 14.04.1927 Sammatti. Jyvätorppari, Sammatti, Löfkulla. Perhe muutti 4.11.1895 Helsingin suomalaiseen srk:aan ja sieltä takaisin Sammattiin 24.2.1927.

1. puoliso **Pellberg, Maria Vilhelmina, o.s. Sten** s. 02.02.1872 Helsinki. k. 27.12.1948 Sammatti haudattu Sammatti. Vihitty: 28.07.1891.

Lapset:

- 1) Astra Maria s. 16.07.1892 Sammatti.
- 2) Ida Aleksandra s. 06.09.1894 Sammatti.
- 3) Harald Valfrid s. 24.02.1902 Helsinki. k. 19.01.1946 Suomusjärvi. Työnjohtaja.
- 4) Juho Armas s. 13.02.1907 Helsinki. k. 18.03.1996 Sammatti haudattu Sammatin Jalkinekorjaaja. Harjoitti suutarin ammattiaan Sammatin keskustassa Oinon tienhaarassa sijaitsevassa Pellbergin tuvassa.
- 5) Rauha Sanelma s. 18.09.1918 Helsinki.

Stålin torppa

Mannilla torpparina mainitaan 1850-luvun vaihteessa Samuel Stål. Stålin torppa mainitaan uudessa Sammatin historiassa oman torppanaan. Mahdollista kuitenkin on, että Samuel Stål asutti ikääntyvän seppä Gröhdahlin rakennuksia. Kun Samuel syksyllä 1855 hukkui, tuli pian tämän jälkeen myös Kirkaslammille uusi torppari.

1. sukupolvi

- Taulu 1 -

Ståhl, Samuel s. 24.10.1804 Nummi, Röhkölä. k. 02.09.1855 Sammatti, Leikkilä, Manni tp; hukkui. Vihittäessä renkinä Nummen Röhkölän Kramilla. Saapuivat Sammattiin Karjalohjalta 1846.

1. puoliso **Ståhl, Anna Lovisa, o.s. Falk** s. 28.04.1811 Karjalohja, Pyöli. Vihitty: 31.12.1832 Karjalohja. (Isä: Falk, Matts Karvari, torppari, Karjalohja, Pyöli. Äiti: Eriksdotter, Maja Stina) Leski muuttaa lastensa kanssa 1857 itselliseksi Niemmen Oinon torppaan.

Lapset:

- 1) Henric Johan s. 09.09.1834 Karjalohja, Pyöli tp. Muuttaa Mannin torpasta 1849

- Mannille rengiksi ja sieltä rengiksi 1850 Luskalan Peränkorven torppaan.
- 2) Carl Gustaf s. 22.04.1837 Karjalohja, Pyöli tp.
Muuttaa 1852 rengiksi Kiikalan Yli-Kottarille.
 - 3) Anders Samuel s. 22.11.1839 Karjalohja, Pyöli, Kiertlä tp.
Muuttaa 24.10.1857 Lohjalle.
 - 4) Eva Lovisa (*katso taulu 2*) s. 15.11.1842 Karjalohja, Pyöli tp.
 - 5) Christina Elisabeth s. 08.09.1845 Karjalohja, Pyöli, Kiertlä tp.
 - 6) 'Tyttö' s. 26.09.1848 Sammatti, Leikkilä, Manni tp. k. 26.09.1848 Sammatti, Leikkilä, Manni tp; syntyi kuolleena.
 - 7) August s. 09.10.1849 Sammatti, Leikkilä, Manni tp.
 - 8) Serafia s. 18.01.1853 Sammatti, Leikkilä, Manni tp.

2. sukupolvi

- Taulu 2 -

Ståhl, Eva Lovisa (*taulusta 1. Isä: Ståhl, Samuel*) s. 15.11.1842 Karjalohja, Pyöli tp. Muuttaa Oinoolta 1857 Myllykylän Ylitaloon.

1. puoliso **Öhman, Jacob Johan** Torppari, Sammatti, Kiikala, Junni. Vihitty: 02.04.1865 Sammatti.

Lapset:

- 1) Kristina Josefa s. 04.07.1869 Sammatti, Kiikala, Junni tp.

Mikkola

Ensimmäinen Leikkilässä mainittu torppari on 1786 rippikirjoissa esiintyvä Mikkolan poika, seppä Henric Mattsson. Ollessaan Myllykylässä sepänoppilaana avioituu Henric Pousun tyttären, Marian kanssa ja aviopari siirtyy miehen kotitalalle sepäksi ja torppariksi.

Mattsson, Henric s. 13.07.1751 Sammatti, Leikkilä, Mikkola. k. n 1825 Sammatti, Leikkilä, Mikkola. Torppari, seppä, Sammatti, Leikkilä, Mikkola. (Isä: Michelsson, Matts s. 24.01.1708 Sammatti, Leikkilä, Mikkola. k. 25.06.1764 Sammatti, Leikkilä, Mikkola. Talollinen, Sammatti, Leikkilä, Mikkola. Äiti: Mattssdotter, Cristina s. 1724. k. 18.11.1789 Sammatti, Leikkilä, Mikkola, 65 v.) Muutti 1766 Lohjalle. Palaa Mikkolaan. Ensimmäisen lapsen syntyessä sepänoppilaana Myllykylässä. Rippikirjassa myöhemmin syntymäaikana 24.8.1751. Mainitaan kuitenkin talollisen veljenä.

1. puoliso **Ersdotter, Maria** s. 1751 Karjalohja. k. 1830 Sammatti, Leikkilä. Vihitty: 31.10.1779 Sammatti. (Isä: Larsson, Eric s. 1719 Kisko, Salmi, Junnola. Talollinen, Sammatti, Myllykylä, Vähä-Pousu. Äiti: Mattsdotter, Maria s. 18.07.1727 Sammatti, Myllykylä, Arvela.)

Lapset:

- 1) Johan s. 18.06.1780 Sammatti, Myllykylä. k. 24.02.1781 Sammatti.
- 2) Isaac s. 05.09.1781 Sammatti, Leikkilä, Mikkola. k. 02.10.1781 Sammatti, Leikkilä, Mikkola.
- 3) Maria s. 05.01.1783 Sammatti, Leikkilä, Mikkola.

Muuttaa pois 1800-luvun alussa.

4) Christina s. 30.11.1787 Sammatti, Leikkilä.

Muuttaa pois 1800-luvun alussa.

Vuoden 1806...1811 rippikirjoissa esiintyy torpparina myös Mikkolan talollisen tyttären Brita Michelsdotter'in puoliso Someron Suojelta saapunut Henric Johansson.

Johansson, Henric s. 07.07.1771 Somero, Suojoki. Torppari, Sammatti, Leikkilä, Mikkola.

1. puoliso **Michelsdotter, Brita** s. 08.10.1769 Sammatti, Leikkilä, Mikkola. Vihitty: 12.10.1802 Sammatti. (Isä: Mattsson, Michael s. 07.06.1735 Sammatti, Leikkilä, Mikkola. Tilallinen, Sammatti, Leikkilä, Mikola. Äiti: Nilsdotter, Maria s. 27.02.1731 Sammatti, Haarjärvi, Luttari.)

Lapset:

1) Christina s. 10.09.1804 Sammatti, Leikkilä, Mikkola tp.

2) Eric Johan s. 11.11.1806 Sammatti, Leikkilä, Mikkola.

Lahdenpohja

Mikkolan tytär Margareta Mattsdotter avioitui 1776 vanhan rakuunan Johan Ekbergin kanssa. Rakuunan ammatti vaihtuu nyt metsänvartijaksi ja aviopari asettuu Mikkolan takamaille Lahdenpohjaan. Metsänvartijana jatkaa heidän poikansa Johan.

Tytär Christiina avioituu kesällä 1807 Nummen Tavolan Paakkalasta tulleen Eric Stordellin kanssa. Erik Stordell mainitaan ensimmäisenä Lahdenpohjan torpparina. Samaa veljessarjaa tuli Leikkilään myöhemmin sekä Piekalle että Jussilaan torppareiksi. Leikkilän torppikulma miehitettiin näin alunperin Stordellin veljesten kautta.

Eric Stordell kuolee 1833 ja torpparina jatkaa seuraavana vuonna Kiikalasta naitu vävy Johan Moberg.

Lahdenpohjan seuraava vävy on Sammatin kuuluisa viimeinen härkämies Anton Henriksson, joka muuttaa 19.11.1877 Mikkolaan ja on myös siellä merkitty muonatorppariksi/torppariksi aina vuoteen 1893 saakka, johon tämän selvityksen aineisto loppuu.

Samaan aikaan Lahdenpohjaan tulee Mikkolan poika Carl Enhard Himberg.

1. sukupolvi

- Taulu 1 -

Ekberg, Johan s. 1734. Rakuuna, 'ängvakt'. Esiintyy myös metsänvartijana (skogsvakt).

1. puoliso **Mattsdotter, Margareta** s. 24.09.1748 Sammatti, Leikkilä, Mikkola. k. 1823 Sammatti, Leikkilä. Vihitty: 17.11.1776 Sammatti. (Isä: Michelsson, Matts s. 24.01.1708 Sammatti, Leikkilä, Mikkola. Talollinen, Sammatti, Leikkilä,

Mikkola. Äiti: Mattssdotter, Cristina s. 1724.)

Lapset:

- 1) Cristina (*katso taulu 2*) s. 26.10.1777 Sammatti, Leikkilä, Mikkola. k. 05.07.1841 Sammatti, Leikkilä, Lahdenpohja.
- 2) Johan s. 05.02.1780 Sammatti, Leikkilä, Mikkola. Metsänvartija, Sammatti, Leikkilä, Mikkola.
- 3) Maria s. 11.05.1783 Sammatti, Leikkilä, Mikkola. k. ; kuolee lapsena.
- 4) Maria s. 18.08.1784 Sammatti, Leikkilä, Mikkola.

2. sukupolvi - Taulu 2 -

Johansdotter, Cristina (*taulusta 1. Isä: Ekberg, Johan*) s. 26.10.1777 Sammatti, Leikkilä, Mikkola. k. 05.07.1841 Sammatti, Leikkilä, Lahdenpohja. Sammatin Leikkilän Lahdenpohjasta.

1. puoliso **Stordell, Eric** s. 14.04.1783 Nummi, Tavola. k. 12.05.1833 Sammatin, Leikkilä, Lahdenpohja tp. haudattu 27.05.1833. Torppari, Sammatti, Leikkilä, Mikkola, Lahdenpohja tp. Vihitty: 12.07.1807. (Isä: Stordell, Christopher s. 19.03.1746 Nummi, Tavola. Komppanian kengitysseppä. Äiti: Johansdotter, Anna s. 23.12.1756 Nummi.) Nummen Tavolan Paakkalasta Lahdenpohjaan.

Lapset:

- 1) Johannes s. 07.07.1808 Sammatti, Leikkilä.
- 2) Maria s. 09.01.1811 Sammatti, Leikkilä. k. 14.02.1811 Sammatti, Leikkilä.
- 3) Henric s. 09.01.1811 Sammatti, Leikkilä. k. 17.02.1811 Sammatti, Leikkilä.
- 4) Cristina (*katso taulu 3*) s. 08.01.1812 Sammatti, Leikkilä. k. 21.01.1874 Sammatti, Leikkilä, Mikkola, Lahdenpohja tp.
- 5) Eric s. 18.05.1815 Sammatti, Leikkilä, Lahdenpohja tp. muutti 5.5.1834 Vihtiin.
- 6) Ulrica s. 11.04.1818 Sammatti, Leikkilä, Lahdenpohja tp. k. Sammatti, Leikkilä, Lahdenpohja tp. Ruotuvaivainen, heikkomielinen 1884 ... 1894 rippikirjassa.

3. sukupolvi - Taulu 3 -

Stordell, Cristina (*taulusta 2. Äiti: Johansdotter, Cristina*) s. 08.01.1812 Sammatti, Leikkilä. k. 21.01.1874 Sammatti, Leikkilä, Mikkola, Lahdenpohja tp.

1. puoliso **Moberg, Johan** s. 08.04.1803 Sammatti, Kiikala, tp. k. 08.12.1884 Sammatti, Leikkilä, Mikkola, Lahdenpohja tp. Torppari, Sammatti, Leikkilä, Mikkola, Lahdenpohja tp. vsta 1834. Vihitty: 09.06.1834. (Isä: Moberg, Johan Torppari, Sammatti, Kiikala tp. Äiti: Stenholm, Lena)

Lapset:

- 1) 'Poika' s. 14.12.1842 Sammatti, Leikkilä. k. 14.12.1842 Sammatti, Leikkilä; syntyi kuolleena.
- 2) Eva Mariana (*katso taulu 4*) s. 09.01.1844 Sammatti, Leikkilä tp. k. 08.03.1927 Sammatti, Uusitalo, Kujanpää tp.
- 3) Stina Lisa (*katso taulu 5*) s. 13.09.1835 Sammatti, Leikkilä, Lahdenpohja.
- 4) Edla Sofia (*katso taulu 6*) s. 14.05.1838 Sammatti, Leikkilä.

- 5) Agneta Elvira s. 22.01.1840 Sammatti, Leikkilä. k. 23.05.1868.
- 6) Carl Adam s. 28.07.1847 Sammatti, Leikkilä. k. 23.07.1862 Sammatti, Leikkilä, Lahdenpohja tp. Kaksonen
- 7) Frans Johan (*katso taulu 7*) s. 28.07.1847 Sammatti, Leikkilä. Kyläsuutari, Sammatti, Luskala, Löfkulla.
- 8) 'Poika' s. 03.03.1851 Sammatti, Leikkilä. k. 03.03.1851 ; syntyi kuolleena.

4. sukupolvi - Taulu 4 -

Moberg, Eva Mariana (*taulusta 3. Äiti: Stordell, Cristina*) s. 09.01.1844 Sammatti, Leikkilä tp. k. 08.03.1927 Sammatti, Uusitalo, Kujanpää tp. Muuttaa 1858 palvelijaksi Luskalan Alitaloon. Palaa Lahdenpohjaan 1860, mutta muuttaa Karjalohjalle 1865.

1. puoliso **Enqvist, Gabriel Alexander** s. 25.10.1849 Sammatti, Uusitalo. k. 24.01.1889 Sammatti, Uusitalo tp. Renki, torppari. Vihitty: 14.11.1874 Sammatin. (Isä: Enqvist, Henric Johan s. 22.09.1815 Sammatti, Lohilampi. Rusthollari, Sammatti, Lohilampi, Uusitalo. Äiti: Gustafsdotter, Eva Ulrica s. 25.08.1818 Sammatti, Haarjärvi, Luttari.) Renki, torppari Sammatin Udestatalosta. Tullut Sammatin Vanhataloon 1868, Uusitaloon 1869.

Lapset:

- 1) Karl Aleksander s. 15.10.1877 Sammatti, Uusitalo. k. 16.06.1878 Sammatti, Uusitalo; kurkkumätä.
- 2) Wiktor Alexander s. 20.02.1880 Sammatti, Uusitalo.
- 3) Kaarle Eemil s. 08.10.1887 Sammatti, Uusitalo
- 4) Juho Augusti s. 16.04.1883 Sammatti, Uusitalo. k. 10.08.1951 haudattu 26.08.1951 Sammatti.

4. sukupolvi - Taulu 5 -

Stordell, Stina Lisa, o.s. Moberg (*taulusta 3. Äiti: Stordell, Cristina*) s. 13.09.1835 Sammatti, Leikkilä, Lahdenpohja. Muuttaa 1852 Piekalle palvelijaksi.

1. puoliso **Stordell, Johan** s. 12.06.1824 Nummi, Tavola, Mattila. Vihitty: 16.03.1862. (Isä: Stordell, Johannes s. 27.04.1785 Nummi, Tavola. Itsellinen, Nummi, Tavola, Paakkala. Äiti: Grön, Anna Michelsdotter s. 1781) Muuttaa Sammatista 1848 Nummen Lukkarille rengiksi.

Lapset:

- 1) Ida Maria s. 23.04.1862 Sammatti, Myllykylä, Ylitalo. Muuttaa Nummelle 18.11.1878.
- 2) Karl Rikhard s. 21.07.1864 Sammatti, Myllykylä, Ylitalo. Muuttaa Nummelle 28.12.1880.
- 3) Augusta s. 11.10.1867 Sammatti, Myllykylä, Ylitalo.
- 4) Johan s. 10.07.1870 Sammatti, Myllykylä, Vähä-Pousu. k. 05.09.1918 Suomenlinna, vankileiri. Torppari, Lohja, Karstu, Pohjola, Haukkamäki.
- 5) Aurora Wilhelmina s. 21.03.1874 Sammatti, Myllykylä, Vähä-Pousu. Heikkomielenen.
- 6) Sofia s. 12.10.1877 Sammatti, Myllykylä, Vähä-Pousu. Muuttaa 25.11.1893

Myllykylän Arvelaan.

7) Hilda s. 03.06.1881 Sammatti, Myllykylä, Vähä-Pousu. k. 26.02.1892 Sammatti, Myllykylä, Vähä-Pousu.

4. sukupolvi - **Taulu 6** -

Moberg, Edla Sofia (taulusta 3. Äiti: *Stordell, Cristina*) s. 14.05.1838 Sammatti, Leikkilä.

1. puoliso **Henriksson, Ferdinand Anton** s. 21.03.1847 Pusula. Torppari, Sammatti, Leikkilä, Mikkola tp. Vihitty: 26.09.1875 Sammatti. Nummen Lukkarilta Lahdenpohjaan 28.11.1875. Lahdenpohjan vävy, muuttavat Lahdenpohjasta Mikkolaan 19.11.1877.

Lapset:

1) Alma Sofia s. 20.11.1876 Sammatti, Leikkilä, Mikkola, Lahdenpohja tp. k. 26.09.1877 Sammatti, Leikkilä, Mikkola, Lahdenpohja tp.

2) Karl Fredrik s. 22.12.1878 Sammatti, Leikkilä, Mikkola tp.

3) Oskar Aleksander s. 10.02.1882 Sammatti, Leikkilä, Mikkola tp. k. 07.07.1885 Sammatti, Leikkilä, Mikkola tp.

4. sukupolvi - **Taulu 7** -

Moberg, Frans Johan (taulusta 3. Äiti: *Stordell, Cristina*) s. 28.07.1847 Sammatti, Leikkilä. Kyläsuutari, Sammatti, Luskala, Löfkulla. Muuttaa 1861 Haarjärven Paikkarille räätälin oppilaaksi. Muuttaa täältä 1863 Nikulle ja 1866 takaisin Lahdenpohjaan. Muuttaa 1880 Luskalan Löfkullaan.

1. puoliso **Moberg, Erika Gustava, o.s. Nyman** s. 30.11.1846 Pertteli. Vihitty: 29.09.1881. Muuttaa Luskalaan Karjalohjalta 29.9.1881.

Lapset:

1) Hilma Mathilda s. 02.12.1882 Sammatti, Luskala, Löfkulla.

Seuraava torppari Carl Enhard Himberg muuttaa Lahdenpohjaan 1.11.1878. Carl Enhard oli Mikkolan poika, joka nai naapuritalon Mannin torpparin tyttären.

1. sukupolvi - **Taulu 1** -

Himberg, Carl Enhard s. 21.01.1856 Sammatti, Leikkilä, Mikola. k. 06.12.1940 Sammatti, Leikkilä, Lahdenpohja. Torppari, Sammatti, Leikkilä, Lahdenpohja. Oli Lahdenpohjassa ensimmäinen Himberg-suvun edustaja. Muuttivat Lahdenpohjaan 1.11.1878.

1. puoliso **Vikman, Eva Kristina** s. 18.04.1851 Sammatti, Leikkilä, Manni, Porras tp. k. 30.04.1928 Sammatti, Leikkilä, Lahdenpohja. Vihitty: 28.09.1878 Sammatti. (Isä: Vikman, Johan Konstantin s. 04.05.1816 Sammatti, Leikkilä, Porras tp. Äiti: Lageroos, Carolina s. 18.05.1821 Pusula.)

Lapset:

- 1) Ida Aleksandra (*katso taulu 2*) s. 16.08.1886 Sammatti, Leikkilä, Lahdenpohja. k. 03.04.1961 haudattu Sammatti.
- 2) Juho Einari (*katso taulu 3*) s. 15.06.1890 Sammatti, Leikkilä, Lahdenpohja. k. 13.11.1950 haudattu 23.11.1950 Sammatti.
- 3) Karl Henrik s. 15.01.1882.
- 4) Erika Maria (*katso taulu 4*) s. 02.11.1879 Sammatti, Leikkilä, Lahdenpohja. k. 05.07.1933 haudattu Sammatti.
- 5) Johan Edvard s. 17.03.1884. k. 27.09.1885.
- 6) Edla Sofia (*katso taulu 5*) s. 21.12.1877 Sammatti, Leikkilä, Manni, Porras tp. k. 24.08.1929 Helsinki.

2. sukupolvi

- Taulu 2 -

Rannikko, Ida Aleksandra, o.s. Himberg (*taulusta 1. Isä: Himberg, Carl Enhard*) s. 16.08.1886 Sammatti, Leikkilä, Lahdenpohja. k. 03.04.1961 haudattu Sammatti.

1. puoliso **Rannikko, Juho Augusti, ent. Enqvist** s. 16.04.1883 Sammatti, Uusitalo. k. 10.08.1951 haudattu 26.08.1951 Sammatti. Vihitty: 29.03.1908. (Isä: Enqvist, Gabriel Alexander s. 25.10.1849 Sammatti, Uusitalo. Renki, torppari. Äiti: Moberg, Eva Mariana s. 09.01.1844 Sammatti, Leikkilä tp. Poliisi Sammatin kirkonkylästä. Toimi rakennusalalla itsenäisenä yrittäjänä ja rakensi mm. 1920-luvulla Paikkarin Torppaan kuuluvan vahtimestarin asunnon ja Myllykylän kansakoulun.

Lapset:

- 1) Helmi Aleksandra s. 08.08.1908. k. 25.01.1933.
- 2) Reino Augusti s. 01.12.1909. k. 21.10.1941. Syntyi Sammatin kirkonkylässä. Maalari. Kaatui 21.10.1941. Joukko-osasto jatkosodassa oli 9./III7JR 13.
- 3) Rauha Hjördis s. 22.11.1912 Sammatti. k. 10.04.1941 Helsingissä, jonne oli muuttanut 2.6.1939.
- 4) Unto Johannes s. 07.04.1917 Sammatti. k. 26.05.1992.

2. sukupolvi

- Taulu 3 -

Ranta, Juho Einari, ent. Himberg (*taulusta 1. Isä: Himberg, Carl Enhard*) s. 15.06.1890 Sammatti, Leikkilä, Lahdenpohja. k. 13.11.1950 haudattu 23.11.1950 Sammatti.

1. puoliso **Ranta, Lydia Aleksandra, o.s. Boman** s. 25.11.1893 Sammatti k. 12.08.1968. Vihitty: 14.02.1915. (Isä: Boman, Gustaf s. 14.03.1829 Sammatti, Leikkilä, Piekka. Torppari, Sammatti, Leikkilä, Piekka tp. Äiti: Boman, Serafia, o.s. Ahlberg s. 08.12.1853 Sammatti, Haarjärvi, Katava)

2. sukupolvi

- Taulu 4 -

Heino, Erika Maria, o.s. Himberg (*taulusta 1. Isä: Himberg, Carl Enhard*) s. 02.11.1879 Sammatti, Leikkilä, Lahdenpohja. k. 05.07.1933 haudattu Sammatti.

1. puoliso **Heino, Kaarlo Fredrik, ent. Henrikson** s. 22.12.1878. k.

24.11.1962 haudattu 09.12.1962 Sammatti. Vihitty: 24.06.1907. Lahdenpohjan isäntä vuodesta 1928

Lapset:

- 1) Urho Aulis s. 10.05.1908 Sammatti. k. 25.05.1976 haudattu 12.06.1976 Sammatti.
- 2) Kaarlo Alarik s. 05.10.1910 Sammatti, Leikkilä, Lahdenpohja. k. 19.03.1981 haudattu 29.03.1981 Sammatti.
- 3) Toini Maria s. 11.01.1913. k. 22.02.1921.
- 4) Toivo Aatos s. 06.02.1916. k. 25.07.1979 haudattu 09.08.1979 Sammatti. Työnjohtaja.
- 5) Tuomo Allan s. 04.12.1918. k. 02.10.1971 haudattu 09.10.1971 Sammatti.
- 6) Kirsti Sylvi s. 21.03.1922 Sammatti.

2. sukupolvi

- Taulu 5 -

Aaltonen, Edla Sofia, o.s. Himberg (taulusta 1. Isä: Himberg, Carl Enhard) s. 21.12.1877 Sammatti, Leikkilä, Manni, Porras tp. k. 24.08.1929 Helsinki. Syntyi aviottomana lapsena.

1. puoliso **Aaltonen, Juho Heikki**

Ruotsalainen (Collins torp, Pellonpää)

Mikkolan toinen torppa on nimeltään Ruotsalainen ja tämä nimi esiintyy ensi kerran 1846 rippikirjoissa.. Torppa esiintyy jo kuitenkin vuoden 1806 rippikirjoissa ja sitä kutsutaan myös Kollinin torpaksi torpparin sukunimen mukaan.

Nimi Ruotsalainen saattaa tulla ensimmäisen torpparin Abraham Kollinin ja hänen puolisonsa äidinkielen mukaan. Pariskunta on syntynyt Pohjasta.

Torppari Abram Carlsson Kolin, s. 1766 ja puoliso Maria Isaksdotter, s. 1769 ovat torpassa koko 1800-luvun alun vuosikymmenet. Abrahamin kuoltua jatkaa leski eloon torpassa kahden lapsensa kanssa.

Poika Henric on 1841...42 merkitty Mikkolaan muonatorppariksi, mutta torpan isännöisyys ratkeaa vasta, kun tytär Gustafva avioituu Nummelta vuoden 1841 lopulla saapuneen Abraham Heleniuksen kanssa. Abrahamista tulee Ruotsalaisen seuraava torppari.

Abraham kuolee 1869 ja tämän jälkeen ei torpalle suvusta jatkajaa löydy. Torppa ei enää esiinny seuraavissa rippikirjoissa Ruotsalainen-nimisenä.

1. sukupolvi

- Taulu 1 -

Kollin, Abraham Carlsson s. 1766 Pohja. k. 1834 Sammatti, Leikkilä, Mikkola tp. Torppari, Sammatti, Leikkilä.

1. puoliso **Isacsdotter, Maria** s. 20.09.1769 Pohja. k. 01.01.1858 Sammatti, Leikkilä, Mikkola, Ruotsalainen tp.

Lapset:

- 1) Maja Lisa s. 30.08.1796.
- 2) Eva Lovisa (*katso taulu 2*) s. 03.09.1798.
- 3) Gustava (*katso taulu 3*) s. 25.12.1802 Karjalohja. k. 25.08.1882 Lohja.
- 4) Abram s. 12.11.1805 Sammatti, Leikkilä tp.
- 5) Christina (*katso taulu 4*) s. 24.12.1808 Sammatti, Leikkilä tp. k. 23.01.1851 Sammatti, Leikkilä.
- 6) Henrik Abramsson (*katso taulu 5*) s. 17.01.1813 Sammatti, Leikkilä tp. k. 13.03.1892 Sammatti, Leikkilä, Piekka.

2. sukupolvi

- Taulu 2 -

Collin, Eva Lovisa (*taulusta 1. Isä: Kollin, Abraham Carlsson*) s. 03.09.1798. Palvelija Luskalasta.

1. puoliso **Dahlman, Erik Johan** s. 25.04.1800 Sammatti, Luskala, Dahlman. Muonatorppari. Vihitty: 03.03.1823 Sammatti. (Isä: Dahlman, Sven Nils s. 16.09.1756 Karjalohja, Kattelus, Nedergård. Rusthollari, Sammatti, Luskala, Dahlman. Äiti: Lindholm, Juliana Samuelsdotter s. 06.03.1760 Tenhola, Mel-sarby). Muuttivat 1829 Nummelle. Palaavat Luskalan kautta itselliseksi Leikkilään.

Lapset:

- 1) Jacob Johan s. 1823.
- 2) Eva s. 19.02.1825 Sammatti, Leikkilä.
- 3) Eric s. 15.09.1830 Sammatti, Luskala.
- 4) Gustaf s. 03.04.1834 Sammatti, Leikkilä.
- 5) Maria Gustava s. 21.05.1837 Sammatti, Luskala.

2. sukupolvi

- Taulu 3 -

Helenius, Gustava, o.s. Kollin (*taulusta 1. Isä: Kollin, Abraham Carlsson*) s. 25.12.1802 Karjalohja. k. 25.08.1882 Lohja. Muuttaa 1832 Karjaalle ja palaa takaisin 1835. Kuolee Mikkolan itsellisenä, kuollessaan asuu Lohjalla ja on sokea.

1. puoliso **Helenius, Abraham Johansson** s. 16.12.1804 Nummi. k. 29.03.1869 Sammatti, Leikkilä, Mikkola, Ruotsalainen tp. Torppari, Sammatti, Leikkilä, Mikkola, Ruotsalainen tp. Vihitty: 30.12.1841 Sammatti. Nummen Oinolan Björkbackan torpasta. Muuttaa Nummelta 1841.

Lapset:

- 1) Edla Gustafva s. 18.10.1843 Sammatti, Leikkilä, Mikkola tp. Muuttaa 1860 Haarjärven Nikulle palvelijaksi ja 1863 Myllykylän Ylitaloon. Täältä Helsinkiin 1865.
- 2) Engla Maria s. 28.03.1849 Sammatti, Leikkilä, Mikkola tp.

2. sukupolvi

- Taulu 4 -

Collin, Christina (*taulusta 1. Isä: Kollin, Abraham Carlsson*) s. 24.12.1808 Sammatti, Leikkilä tp. k. 23.01.1851 Sammatti, Leikkilä.

Muuttaa Karjaalle 1821. Palaa takaisin Karjalohjan Ilmoniementä 1826 ja muuttaa 1830 Nummelle. Palaa 1831 Turusta.

1. puoliso **Gröndahl, Henrik** s. 1778 Nummi. k. 17.06.1851 Sammatti, Leikkilä. Pitäjänseppä, Sammatti, Leikkilä, Manni. Vihitty: 29.12.1834 Sammatti. Muuttaa Sammatin Leikkilään 1817 Lohjalta.

Lapset:

1) Gustava s. 28.10.1835 Sammatti, Leikkilä, Manni tp.

Muuttaa 1850 Sammatin Niemen Mattilaan ja sieltä 29.10.1853 Helsinkiin.

2) Ulrica s. 04.07.1837 Sammatti, Leikkilä, Manni tp. Muuttaa 1.2.1851 Lohjalle.

3) Gabriel Johan s. 25.02.1839 Sammatti, Leikkilä, Manni tp. Muuttaa 1852 Piekalle.

4) Edla Maria s. 01.05.1841 Sammatti, Leikkilä, Manni tp. k. 06.03.1842 Sammatti, Leikkilä, Manni tp.

5) Engla s. 12.01.1843 Sammatti, Leikkilä, Manni tp. k. 10.02.1843 Sammatti, Leikkilä, Manni tp.

6) Frans Reinhold s. 15.03.1844 Sammatti, Leikkilä, Manni tp. Muuttaa 1852 äitinsä sisaren luo Mikkolan Ruotsalainen torppaan sekä isän että äidin kuoltua 1851. Muuttaa 1858 Vähä-Pousulle rengiksi ja 1859 Sammatin Vanhataloon.

7) Edla Maria s. 07.11.1846 Sammatti, Leikkilä, Manni tp.

8) Engla Lovisa s. 11.03.1850 Sammatti, Leikkilä, Manni tp. k. 27.07.1852 Sammatti, Leikkilä, Manni tp.

2. sukupolvi - Taulu 5 -

Collin, Henrik Abramsson (taulusta 1. Isä: Kollin, Abraham Carlsson) s.

17.01.1813 Sammatti, Leikkilä tp. k. 13.03.1892 Sammatti, Leikkilä, Piekka.

Muutti 1829 Jussilaan. Muuttaa 1841 Mannille muonatorppariksi ja 1842 Piekalle rengiksi. Muutti 1878 Kroulasta Piekalle.

1. puoliso **Malmgren, Maja Lena Andersdotter** s. 15.09.1798 Lohja, Paavola, Övergård. k. 15.11.1877 Sammatti, Leikkilä, Kroula. Vihitty: 22.01.1850 Sammatti.

Kuten Lahdenpohjan osalta todettiin, muutti Anton Henriksson perheineen Lahdenpohjasta 1877 lopulla Mikkolaan ja on täällä merkitty torppariksi. Ruotsalaisen torpparina hän on vuoteen 1909 asti. Tällöin torppariksi tulee Emil Aleksanteri Laine ja torppaa kutsutaan Pellonpääksi.

Ruotsalainen esiintyy vielä Uunio Saalaksen vuonna 1920 piirtämässä Sammatin ja Karjalohjan kartassa.

1. sukupolvi - Taulu 1 -

Henriksson, Ferdinand Anton s. 21.03.1847 Pusula. Torppari, Sammatti, Leikkilä, Mikkola tp. Nummen Lukkarilta Lahdenpohjaan 28.11.1875. Lahdenpohjan vävy, muuttavat Lahdenpohjasta Mikkolaan 19.11.1877.

1. puoliso **Moberg, Edla Sofia** s. 14.05.1838 Sammatti, Leikkilä. Vihitty: 26.09.1875 Sammatti. (Isä: Moberg, Johan s. 08.04.1803 Sammatti, Kiikala, tp. Torppari, Sammatti, Leikkilä, Mikkola, Lahdenpohja tp. vsta 1834. Äiti: Stordell, Cristina s. 08.01.1812 Sammatti, Leikkilä)

Lapset:

- 1) Alma Sofia s. 20.11.1876 Sammatti, Leikkilä, Mikkola, Lahdenpohja tp. k. 26.09.1877 Sammatti, Leikkilä, Mikkola, Lahdenpohja tp.
- 2) Kaarlo Fredrik (*katso taulu 2*) s. 22.12.1878 Sammatti, Leikkilä, Mikkola tp. k. 24.11.1962 haudattu 09.12.1962 Sammatti.
- 3) Oskar Aleksander s. 10.02.1882 Sammatti, Leikkilä, Mikkola tp. k. 07.07.1885 Sammatti, Leikkilä, Mikkola tp.

2. sukupolvi

- Taulu 2 -

Heino, Kaarlo Fredrik, 1901 asti Henriksson (*taulusta 1. Isä: Henriksson, Ferdinand Anton*) s. 22.12.1878 Sammatti, Leikkilä, Mikkola tp. k. 24.11.1962 haudattu 09.12.1962 Sammatti. Sammatin Leikkilästä. Lahdenpohjan isäntä vuodesta 1928

1. puoliso **Heino, Erika Maria, o.s. Lahdenpohja, 12.5.1907 asti Himberg** s. 02.11.1879 Sammatti, Leikkilä, Lahdenpohja. k. 05.07.1933 haudattu Sammatti. Vihitty: 24.06.1907. (Isä: Lahdenpohja, Carl Enhard, 12.5.1907 asti Himberg s. 21.01.1856 Sammatti, Leikkilä, Mikola. Torppari, Sammatti, Leikkilä, Lahdenpohja. Äiti: Vikman, Eva Kristina s. 18.04.1851 Sammatti, Leikkilä, Manni, Porras tp.)

Viimeinen torppari on Eemil Aleksanteri Laine, jonka aikana torpasta muodostetaan Koivulan lohkotila.

Laine, Eemil Aleksander, ent. Eklund s. 26.09.1879 Sammatti, Luskala, Löfkulla tp. k. 15.10.1955 Sammatti, Leikkilä, Koivula haudattu Sammatti. Tilallinen, Sammatti, Leikkilä, Koivula.

1. puoliso **Laine, Alma Amanda, o.s. Eriksson** s. 02.10.1887 Sammatti, Haarjärvi, Kokki. k. 24.04.1956 Sammatti, Leikkilä, Koivula haudattu Sammatti. Vihitty: 08.09.1907 Sammatti. (Isä: Eriksson, Karl Johan s. 30.11.1848 Sammatti, Luskala, Ruokjärvi tp. Muonamies, Sammatti, Haarjärvi, Kokki. Äiti: Eriksson, Henrika Sofia, o.s. Ahlfors s. 14.05.1855 Kirkkonummi)

Lapset:

- 1) Irene Matilda s. 05.01.1908 Sammatti.
- 2) Aili Aliina s. 08.10.1909 Sammatti.
- 3) Elli Maria s. 31.10.1911 Sammatti, Leikkilä, Mikkola, Pellonpää tp.
- 4) Viljo Aleksanteri s. 21.10.1913 Sammatti, Leikkilä, Mikkola, Pellonpää tp.
- 5) Taimi Amanda s. 28.12.1915 Sammatti, Leikkilä, Mikkola, Pellonpää tp.
- 6) Kerttu Aleksandra s. 31.01.1918 Sammatti, Leikkilä, Mikkola, Pellonpää tp.
- 7) Väinö Emil s. 17.02.1920 Sammatti, Leikkilä, Mikkola, Pellonpää tp.
- 8) Martti Johannes s. 12.07.1924 Sammatti, Leikkilä, Koivula. Tilallinen, Sammatti, Leikkilä, Koivula.
- 9) Elna Johanna s. 18.12.1926 Sammatti, Leikkilä, Koivula.

Ahola

Torppariksi vuoden 1894...1902 rippikirjoissa on Aholaan merkitty Mikkolan entinen muonamies Matti Kaukolander, s. 9.2.1853 Somerolla. Hän oli aikaisemmin ollut torpparina mm. Niemenkylän Oinoolla. Matti Kaukolander muuttaa 1900-luvun alussa sukunimekseen Mäkikoski.

1. sukupolvi

- Taulu 1 -

Mäkikoski, Matti, ent. Kaukolander s. 09.02.1853 Somero. Muonamies, Sammatti, Leikkilä, Mikkola. Sammatin, Niemen, Oinoon torpparina ainakin 1887. Toiseen avioliittoon whittäessä asui Sammatin Leikkilässä.

1. puoliso **Ahlberg, Edla Josefa** s. 08.09.1849 Sammatti. k. 10.01.1901 Sammatti, Leikkilä, Mikkola tp. Vihitty: 11.05.1882 Sammatti. (Isä: Ahlberg, Henric s. 24.06.1826 Sammatti. Äiti: Barck, Ulrika Johansdotter s. 19.03.1823 Nummi.) Muutti 29.10.1870 Suomusjärvelle, josta palasi Sammattiin.

Lapset:

- 1) Johan Fredric s. 13.06.1882 Sammatti, Myllykylä, Vähä-Pousu. k. 20.06.1903 Sammatti, Leikkilä, Mikkola tp.
- 2) Alina Sofia s. 10.04.1885 Sammatti, Niemenkylä, Oino.
- 3) Alma Josefa s. 18.08.1887 Sammatti, Niemenkylä, Oino. k. 15.04.1897 Sammatti, Leikkilä, Mikkola tp.
- 4) Fabian (*katso taulu 2*) s. 21.01.1890 Sammatti, Leikkilä, Mikkola. k. 28.03.1914 Sammatti, Leikkilä, Jussila. Työmies.
- 5) Maria Matilda s. 11.03.1892 Sammatti, Leikkilä.

2. puoliso **Mäkikoski, Maria Josefina, ent. Vik, o.s. Kaarlentytär** s. 03.11.1864 Pusula, Vattola, Vähävesi. k. 26.01.1944 Sammatti.

Lapset:

- 1) Jalmari Mathias s. 25.11.1902 Sammatti, Leikkilä.
- 2) 'Poika' s. 02.11.1903 Sammatti, Leikkilä. k. 02.11.1903 Sammatti, Leikkilä; syntyi kuolleena.
- 3) Arvo Matti s. 27.06.1905 Sammatti. k. 05.03.1940. Työmies. Kaatui talvisodassa Porkansaaressa (stm).
- 4) Viljo s. 04.03.1908 Sammatti, Leikkilä. k. 17.09.1941. Kaatui (korp.) jatkosodassa lähellä Tokkaria.

2. sukupolvi

- Taulu 2 -

Kaukolander, Fabian (*taulusta 1. Isä: Mäkikoski, Matti*) s. 21.01.1890 Sammatti, Leikkilä, Mikkola. k. 28.03.1914 Sammatti, Leikkilä, Jussila. Työmies.

1. puoliso **Viljanen, Hilja Albertina, ent. Kaukolander, o.s. Oksanen** s. 24.04.1891 Kiikala. k. 13.10.1960 Sammatti, Leikkilä, Koivisto haudattu Sammatti. Vihitty: 14.07.1912.

Piekka

Rippikirjojen mukaan Piekalla varsinaisia nimettyjä torppia olivat vain Myllypacka ja Levonniemi. Kuitenkin torppareita löytyy useampia, usein kuitenkin niin, että torpparit viipyivät torpassa suhteellisen lyhyen ajan.

Ensimmäinen Piekalla mainittu torppari on entinen rakuuna Hans Lund (s. 1759 Tammisaari) ja puolisonsa Anna Lund (s. 1750, Nummi). He saapuvat Leikkilään torppareiksi n. 1816, mutta muuttavat 1818 Jussilaan heidän poikansa tullessa sinne torppariksi.

Piekalla esiintyy 1817 torpparina Anders Mattson, s. 29.11.1785 Somero, puoliso Caisa Johansdotter (s. 1773, Nummi). Seuraavissa rippikirjoissa hänet on kuitenkin merkitty muonatorppariksi, joten ilmeisesti varsinaista torppaa ei tällöinkään ollut. Anders kuolee 1828 ja Caisa jatkaa eloaan leskenä Piekalla. Lesken elämä ei ollut helppoa ja hänet mainitaan ruotuvaivaisena kahdenkymmenen vuoden ajan kuolemaansa 28.3.1848 saakka.

Pitäjänpuuseppä Jacob Henric Sandström esiintyy myös torpparimikkeellä. Hänen veljensä Christoffer, aikaisempi Sammatin Uusitalon rusthollari, on myös muonatorpparina Piekalla vuodesta 1842 ja muuttaa sieltä 1844 Suomusjärvelle.

Sandström, Jacob Henric s. 08.07.1810 Somero, Palta. Pitäjän puuseppä Leikkilän Piekalla. (Isä: Palta, Jacob Johansson s. 22.08.1780. k. 09.03.1847 Sammatti, Uusitalo. Rusthollari, Sammatti, Uusitalo. Äiti: Stordell, Margareta s. 10.09.1781 Nummi, Tavola. k. 1862 Sammatti, Uusitalo). Saapuu Piekalle 1840 ja on vielä 1870-luvulla pitäjän puuseppänä.

1. puoliso **Saxell, Maria Sofia Henricsdotter** s. 12.09.1800 Karjalohja, Sakkola. k. 02.12.1866 Sammatti, Leikkilä, Piekka. Vihitty: 16.07.1840 Karjalohja. (Isä: Johansson, Henric s. 13.04.1762 Karjalohja, Sakkola, Heikintalo. Rusthollari, Karjalohja, Sakkola, Heikintalo. Äiti: Johansdotter, Stina s. 05.07.1760 Karjalohja)

Lapset:

- 1) Johan August s. 22.06.1841 Sammatti, Leikkilä. k. 19.04.1842 Sammatti, Leikkilä.
- 2) Maria Lovisa s. 18.04.1843 Sammatti, Leikkilä. k. 05.03.1858 Sammatti, Leikkilä, Piekka tp.
- 3) Edla Johanna s. 03.04.1845 Sammatti, Leikkilä.

Rippikirjoissa 1860 - 67 torpparina mainittu edellisissä kirjoissa muonatorpparina esiintynyt Elias Andersson. Myös hän on Leikkilän käsityöläisiä, jotka välillä esiintyvät käsityöläisammattillaan ja seuraavan kerran torpparina tai muonatorpparina. Tämä kuvaa hyvin eri termien vakiintumattomuutta pappien käytössä.

1. sukupolvi - Taulu 1 -

Andersson, Elias s. 03.07.1820 Lohja. k. 18.05.1868 Helsinki. Muurari, torppari Sammatti, Leikkilä, Piekka, Myllypakka. Perhe muuttaa Sammattiin Piekalle 1857 Helsingistä. Vuodesta 1860 itsellisenä Piekalla. Kuolee Helsingissä perheen asuessa edelleen Piekalla. Perhe mainitaan isän kuoleman jälkeen rutiköyhäksi.

1. puoliso **Dammert, Maija Stina** s. 11.02.1822 Kaskis k.

Lapset:

- 1) Johan Fredrik s. 08.10.1847 Helsinki. Muuttaa Lohjalle 1866.
- 2) Elias Enoch s. 23.08.1850 Helsinki. k. 17.09.1854 Sammatti, Leikkilä, Piekka.
- 3) Gustaf Wilhelm s. 21.01.1854 Helsinki.
- 4) Ida Vilhelmina (*katso taulu 2*) s. 11.04.1857 Sammatti, Leikkilä, Piekka.
- 5) Elias Evert s. 30.01.1860 Sammatti, Leikkilä, Piekka.
- 6) Henric Victor s. 21.10.1862 Sammatti, Leikkilä, Piekka.
- 7) Carl Aleksander s. 30.09.1865 Sammatti, Leikkilä, Piekka.

2. sukupolvi - Taulu 2 -

Andersson, Ida Vilhelmina (*taulusta 1. Isä: Andersson, Elias*) s. 11.04.1857 Sammatti, Leikkilä, Piekka. Kaarlon syntyessä äiti oli palvelijana Sammatin, Leikkilän Mikkolassa. Muutti sieltä 1880 Leikkilän Piekalle. Muuttaa edelleen 1.11.1880 Niemenkylän Mallaalle, josta muuttaa 1881 Niemen Oinoolle ja seuravana vuonna Mattilaan.

1. puoliso **Lindfors, Erik Adolf** s. 18.05.1857 Lohja, Suittila, Näppilä. Vihitty: 06.05.1882 Sammatti. (Isä: Lindfors, Carl Gustaf s. 09.03.1822 Uskela, Pettilä. Renki, muonatorppari. Äiti: Loman, Ulrica s. 02.04.1825 Nummi, Tavola). Renki Sammatin Niemenkylän Mattilassa. Perhe muuttaa 1.11.1882 edelleen Myllykylän Arvelaan ja 1883 Vähä-Pousulle. Täältä muutto Kaukolan Lassille ja 1884 Niemenkylän Mattilaan. 1.11.1887 muutto edelleen Kulkille, jossa ovat ainakin 1894 alkuun.

Yhteiset lapset:

- 1) Sofia Gustava s. 08.06.1883 Sammatti.
- 2) Gustaf Adolf s. 22.12.1885 Sammatti.
- 3) Fredrik Aleksander s. 18.07.1888 Sammatti. k. 21.07.1965 haudattu 01.08.1965 Sammatti.

Äidin avioton lapsi:

- 1) Kaarlo Johan Lindgren s. 05.09.1878 Sammatti, Leikkilä, Mikkola. k. 05.01.1946 haudattu Sammatti.

Samoihin aikoihin torpparinimikkeellä on myös Elias Walin. Hän on syntyisin Suomensjärveltä, mutta toisessa aviossaan Leikkilän, Mannin, Portaan tyttären kanssa.

1. sukupolvi - Taulu 1 -

Walin, Elias s. 22.06.1800 Suomusjärvi. Torppari, Sammatti, Leikkilä, Piekka tp. Harjärven Paikkarilta, torpparina Sammatin Leikkilän Piekalla. Merkitty myös itselliseksi.

1. puoliso **Jacobsdotter, Carolina** s. 1811. k. 11.08.1854.

Lapset:

- 1) Maria Mathilda s. 18.02.1847 Sammatti, Haarjärvi. Muuttaa Karjalohjan Pipolaan.
- 2) Jacob August s. 25.07.1849 Sammatti, Haarjärvi.

2. puoliso **Kikman, Cristina** s. 23.02.1824 Sammatti, Leikkilä, Porras. Vihitty: 30.12.1855. (Isä: Kikman, Johan s. 03.08.1769 Karjalohja. Torppari, Sammatti, Leikkilä, Porras. Äiti: Isacsdotter, Maria s. 04.06.1770 Karjalohja). Muuttaa Nummelle 3.11.1840 sekä 17.11.1842 ja palaa jälleen 1845.

Lapset:

- 1) Henric Konstantin s. 23.04.1856 Sammatti, Haarjärvi, Paikkari. k. 04.05.1856 Sammatti, Haarjärvi, Paikkari.
- 2) Erika Vilhelmina (*katso taulu 2*) s. 03.07.1857 Sammatti, Haarjärvi, Paikkari. k. 31.08.1940. Palvelija, Sammatti, Leikkilä, Piekka.
- 3) Evert Viktor s. 09.09.1859 Sammatti, Haarjärvi.
- 4) Elias Konstantin s. 22.10.1862 Sammatti, Leikkilä, Piekka. k. 15.02.1863 Sammatti, Leikkilä, Piekka.

2. sukupolvi - Taulu 2 -

Walin, Erika Vilhelmina (*taulusta 1. Isä: Walin, Elias*) s. 03.07.1857 Sammatti, Haarjärvi, Paikkari. k. 31.08.1940. Palvelija, Sammatti, Leikkilä, Piekka.

1. puoliso **Landen, Johan Gustav** s. 08.04.1862. Työmies. Vihitty: 0.06.1886 Helsinki. (Isä: Landen, Karl Fredrik s. 19.12.1827 Nummi, Heimola, Nikkilä. Äiti: Stordell, Serafia s. 12.06.1829 Nummi, Oinola, Sulpakka).

Myllypacka (Myllymäki)

Nummella vihitään vuonna 1817 Lohjan Karstun Lammenpellon renki Abraham Stordell sekä Maria Hägg. Aviopari saapuu 1818 Lohjalta Myllypakkaan torppariksi - lähelle veljensä asuttamaa Lahdenpohjaa.

Stordell-suku jatkaa vielä seuraavankin sukupolven Myllypakassa ainoan pojan, Johanneksen, otettua torpparinpesti isänsä kuoleman jälkeen.

Uusi suku saadaan Myllypakkaan, kun Johannes perheineen muuttaa Mannille vuonna 1870.

1. sukupolvi - Taulu 1 -

Stordell, Abraham s. 17.05.1793 Nummi, Tavola. k. 06.05.1856 Sammatti, Piekka, Myllypakka tp. Torppari, Sammatti, Piekka, Myllypakka.

1. puoliso **Stordell, Maria Mattsdotter, o.s. Hägg** s. 11.12.1787 Lohja. k. 04.02.1865 Sammatti, Leikkilä, Piekka, Myllypakka tp. Vihitty: 28.09.1817 Nummi. Rakuunan tytär Nummen Järvenpäästä Uotilan torpasta. Mainitaan kuollessaan kirkonköyhäksi (jo vuonna 1856).

Lapset:

1) Johannes (*katso taulu 2*) s. 11.12.1819 Sammatti. Torppari, Sammatti, Piekka, Myllypakka.

2. sukupolvi - Taulu 2 -

Stordell, Johannes (*taulusta 1. Isä: Stordell, Abraham*) s. 11.12.1819 Sammatti. Torppari, Sammatti, Piekka, Myllypakka. Perhe muuttaa Mannille 1870.

1. puoliso **Johansdotter, Ulrica** s. 02.12.1816 Pusula, Ahonpää, Liukas. Vihitty: 05.10.1846 Pusula. (Isä: Rajala, Johan Johansson Torppari, Pusula, Ahonpää, Liukas. Äiti: Henricsdotter, Maria s. n. 1780.) Pusulan Ahonpään Rajalan Torpasta. Muuttaa Sammattiin Pusulasta 1846.

Lapset:

1) Henric Johan (*katso taulu 3*) s. 04.07.1847 Sammatti, Leikkilä. k. 13.11.1925 haudattu Pohja.

2) Gustav Adolf (*katso taulu 4*) s. 28.09.1850 Sammatti, Leikkilä. k. 18.05.1932 Sammatti haudattu Sammatti.

3) Carl Severin s. 29.04.1857 Sammatti, Leikkilä, Piekka tp. Muuttaa Mannilta 1872 Leikkilän Piekalle. Muuttaa Piekalta 1874 Myllykylän Ylitaloon, josta muuttaa 1881 Leikkilän Mannille itselliseksi.

4) Edla Maria (*katso taulu 5*) s. 04.10.1860 Sammatti, Leikkilä, Piekka tp.

3. sukupolvi - Taulu 3 -

Stordell, Henric Johan (*taulusta 2. Isä: Stordell, Johannes*) s. 04.07.1847 Sammatti, Leikkilä. k. 13.11.1925 haudattu Pohja. Muuttaa Nummelle 16.11.1869.

1. puoliso **Stordell, Engla, o.s. Saxsel** s. 09.06.1869. k. 19.12.1946 haudattu Pohja. Vihitty: 07.07.1887.

3. sukupolvi - Taulu 4 -

Stordell, Gustav Adolf (*taulusta 2. Isä: Stordell, Johannes*) s. 28.09.1850 Sammatti, Leikkilä. k. 18.05.1932 Sammatti haudattu Sammatti. Leikkilän Lahdenpohjasta. Myöhemmin Nikun vouti.

1. puoliso **Alm, Eva Matilda** s. 30.11.1846 Sammatti. k. 23.12.1924 Sammatti haudattu Sammatti. Vihitty: 09.09.1876 Sammatti. (Äiti: Alm, Fredrica s. 06.11.1819 Vihti, Kotkaniemi, Solbacka tp. Itsellinen, Sammatti, Kaukola, Lassi)

Lapset:

- 1) August Viktor s. 03.08.1888 Sammatti. k. 07.05.1958 Sammatti haudattu 18.05.1958 Sammatti. Maanviljelijä, Sammatti, Käkihuhta.
- 2) Ida Alina s. 25.01.1882. k. 22.05.1960.
- 3) Kustaa Albertti s. 28.03.1884 Sammatti. k. 21.04.1968 Lohja, Ristlak.
- 4) Johan Bernhard s. 05.12.1886 Sammatti.
- 5) Hilda Amanda s. 06.09.1878. k. 26.11.1878.
- 6) Karl Adolf s. 03.12.1879 Karjalohja. k. 02.09.1931.

3. sukupolvi - Taulu 5 -

Salin, Edla Maria, o.s. Stordell (*taulusta 2. Isä: Stordell, Johannes*) s. 04.10.1860 Sammatti, Leikkilä, Piekka tp. Muuttaa 1876 Mannille, josta 19.11.1877 Junnille ja sieltä edelleen 1.11.1879 Luskalan Löfkullaan. Muuttaa täältä 1880 Haarjärven Nikulle. Vihitään 12.6.1887 ja muuttaa Suomensjärvelle.

1. puoliso **Salin, Elias Nestor** s. 13.12.1862 Suomensjärvi, Kettula, Härkä. k. 12.06.1949 Kisko. Tilallinen, Kisko, Lehtola. Vihitty: 12.06.1887 Sammatti.

Vuonna 1868 muuttavat Askolinit Piekalle torppariksi. Ilmeisesti Jussilan Talvitien torpasta muuttavat Car Johan Askolin perheineen, mukanaan vanhempansa, Myllypakkaan. Torppaa kutsuttiin tällöin myös 'suomennetulla' nimellä Myllymäki. Tämä nimi esiintyy vain 1884...94 rippikirjoissa.

Vajaa kahdenkymmenen vuoden torpparius Myllypakassa päättyy Askolinien muuttaessa 1.11.1886 Haarjärven Lammille torppariksi.

1. sukupolvi - Taulu 1 -

Askolin, Carl Johan s. 25.05.1847 Sammatti, Leikkilä. k. 08.08.1891 Sammatti, Haarjärvi, Lammi tp. Torppari, Sammatti, Leikkilä, Piekka, Myllymäki tp. Perhe muuttaa Myllymäen torpasta 1.11.1886 Haarjärven Lammille torppariksi.

1. puoliso **Askolin, Anna Wilhelmina, o.s. Ylenius** s. 08.12.1844 Suomensjärvi. Vihitty: 12.03.1871 Suomensjärvi. Tullut Sammattiin Kiskosta 1871.

Lapset:

- 1) Ida Maria s. 18.08.1873 Sammatti, Leikkilä, Piekka tp. k. 09.10.1885 Sammatti, Leikkilä, Piekka, Myllymäki tp.
- 2) Kaarlo Aleksanteri (*katso taulu 2*) s. 23.09.1876 Sammatti. k. 07.01.1942 haudattu Sammatti. Torppari, Sammatti, Kiikala, Junni.
- 3) Henrik Johan s. 17.01.1880 Sammatti, Leikkilä, Piekka tp.
- 4) Eriika Sofia s. 26.12.1883 Sammatti, Leikkilä, Piekka tp.
- 5) Iida Maria s. 14.04.1887 Sammatti, Haarjärvi, Lammi tp.

2. sukupolvi - Taulu 2 -

Alén, Kaarlo Aleksanteri (*taulusta 1. Isä: Askolin, Carl Johan*) s. 23.09.1876

Sammatti. k. 07.01.1942 haudattu Sammatti. Torppari, Sammatti, Kiikala, Junni. Muuttaa Lammita 7.5.1893 Karjalohjalle.

1. puoliso **Alén, Anna Kustaava, Tamlander** s. 09.02.1874 Suomensjärvi. k. 10.05.1946 haudattu Sammatti. Vihitty: 16.07.1899.

Lapset:

- 1) Kaarlo Artturi s. 31.10.1899 Karjalohja.
- 2) Helmi Auroora s. 06.03.1902 Sammatti.
- 3) Anna Margith s. 15.01.1905 Sammatti.
- 4) Uuno Alfons s. 12.01.1907 Sammatti. k. 30.09.1999 haudattu Sammatti.
- 5) Anto Alarik Kaarlonp. s. 05.02.1910 Sammatti. k. 21.06.1984 haudattu 07.07.1984 Sammatti. Kirvesmies.
- 6) Aili Aallotar s. 25.12.1912 Sammatti.
- 7) Irja Aliina s. 29.03.1917 Sammatti.

Askolinien muuttaessa pois merkitään Myllypakkaan uusi torppari samana päivänä. Jacob Höglund perheineen muuttaa Sammatin Kiikalasta 1.11.1886.

1. sukupolvi - **Taulu 1** -

Höglund, Jacob s. 27.03.1843 Somero. k. 6.2.1896 Sammatti, Leikkilä, Piekka, Myllypakka tp. Torppari, Sammatti, Leikkilä, Piekka, Myllypakka tp. Nummelta Sammattiin Luskalan Enqvistin torppaan 1862, Kiikalan Pulkkaan 1866. Piekalle 1.11.1886.

1. puoliso **Enqvist, Gustava Amanda** s. 30.10.1830 Sammatti, Luskala, Enqvist. Vihitty: 22.04.1866. (Isä: Enqvist, Eric s. 08.05.1795 Tenhola, Svenskby. Rusthollari Sammatti, Luskalan Alitalo 1846...1852. Äiti: Eliasdotter, Ulrica s. 11.12.1796 Suomensjärvi.)

Lapset:

- 1) Johannes s. 07.09.1872 Sammatti. Kaksonen.
- 2) Carl s. 07.09.1872 Sammatti. k. 20.10.1873 Sammatti. Kaksonen.
- 3) Josefa Vilhelmina (*katso taulu 2*) s. 20.12.1867 Sammatti, Kiikala. k. 1929 Nummi.

2. sukupolvi - **Taulu 2** -

Grön, Josefa Vilhelmina, o.s. Höglund (*taulusta 1. Isä: Höglund, Jacob*) s. 20.12.1867 Sammatti, Kiikala. k. 1929 Nummi.

1. puoliso **Grön, Berndt Fredric** s. 10.10.1859 Nummi, Raati, Pakanen. k. 1934 Lohja, Paloniemi. (Isä: Grön, Johan s. 1816 Nummi. Äiti: Palén, Stina Vilhelmina s. 26.07.1826 Lohja, Maksjoki, Ali-Paila)

Lapset:

- 1) Karl Valter s. 1899 Nummi. k. 1978 Hanko.

Seuraavaksi torppariksi tulee Aleksanteri Helenius Nummelta. Hän on Jussilan Järvenpään torpparin nuorempi veli ja jälleen - Stordellien tapaan - veljekset asuvat Leikkilän torppikulmaa yhtä aikaisesti.

Varjola, Aleksanteri, ent. Helenius s. 11.09.1870 Nummi, Sierla, Salmi. k. 09.12.1958 Sammatti haudattu Sammatti. Torppari, Sammatti, Leikkilä, Piekka, Myllypakka tp. (Isä: Helenius, Abel Johansson Muonatorppari, Nummi, Sierla, Salmi. Äiti: Helenius, Maria Stina, o.s. Ahlstén s. 1829.)

1. puoliso **Helenius, lida Sofia, o.s. Henriksson** s. 25.03.1875 Nummi. k. Sammatti.

Lapset:

- 1) Hilma Sofia s. 11.09.1895 Nummi.
- 2) lida Maria s. 16.03.1899 Sammatti, Leikkilä, Piekka, Myllypakka tp. k. 18.06.1899 Sammatti, Leikkilä, Piekka, Myllypakka tp.
- 3) Kaarlo Aleksanteri s. 25.02.1902 Sammatti, Leikkilä, Piekka, Myllypakka tp. k. 18.10.1902 Sammatti, Leikkilä, Piekka, Myllypakka tp.
- 4) Elli Fanny Esteri s. 21.01.1907 Sammatti, Leikkilä, Piekka, Myllypakka tp.

2. puoliso **Varjola, Aina Matilda, o.s. Eklund** s. 08.03.1873 Suomensjärvi. k. 13.03.1957 Sammatti haudattu Sammatti. Vihitty: 22.04.1908.

Lapset:

- 1) Reino Aleksanteri s. 12.07.1910 Sammatti, Leikkilä, Piekka, Myllypakka tp.
- 2) Kaarlo Aleksanteri s. 26.02.1913 Sammatti, Leikkilä, Piekka, Myllypakka tp. Tilallinen, Sammatti, Leikkilä, Varjola.
- 3) Aino Tuulikki s. 20.02.1916 Sammatti, Leikkilä, Varjola. k. Sammatti, Leikkilä, Varjola; kuoli pieneenä.

Aleksanteri Helenius siirtyy n. 1915 Varjolaan ja Myllypakassa torpparina on muutaman vuoden Kaarlo Vihtori Lahti puolisonsa Matilda Tamlanderin kanssa.

Vuonna 1917 vaihtuu jälleen torppari. Iivar Heribert Viljanen on viimeinen Myllypakan torppari.

Levonniemi

Piekan toinen rippikirjoissa esiintyvä torppa on Levonniemi. Täällä torpparina on 1900-luvun alussa Piekan oma poika Kustaa Boman.

1. sukupolvi

- Taulu 1 -

Boman, Gustaf s. 14.03.1829 Sammatti, Leikkilä, Piekka. k. 31.05.1907 Sammatti, Leikkilä, Piekka, Levonniemi haudattu Sammatti. Torppari, Sammatti, Leikkilä, Piekka tp.

1. puoliso **Boman, Serafia, o.s. Ahlberg** s. 08.12.1853 Sammatti, Haarjär-

vi, Katava. k. 14.12.1934 Sammatti, Vanhatalo, Kirkkopelto haudattu Sammatti. Vihitty: 29.05.1880 Sammatti. (Isä: Ahlberg, Henric s. 24.06.1826 Sammatti. Äiti: Barck, Ulrika Johansdotter s. 19.03.1823 Nummi)
Muutti 1924 Sammatin Vanhataloon.

Lapset:

- 1) Edla Maria (*katso taulu 2*) s. 30.10.1881 Sammatti, Leikkilä, Piekka. k. 15.04.1969 Sammatti haudattu 27.04.1969 Sammatti.
- 2) Henric Johan s. 06.11.1886 Sammatti. k. 28.06.1889 Sammatti haudattu Sammatti.
- 3) Lydia Aleksandra (*katso taulu 3*) s. 25.11.1893 Sammatti, Leikkilä, Piekka, Levonniemi tp. k. 12.08.1968.

2. sukupolvi

- Taulu 2 -

Viima, Edla Maria, ent. Wiiman, o.s. Boman (*taulusta 1. Isä: Boman, Gustaf*) s. 30.10.1881 Sammatti, Leikkilä, Piekka. k. 15.04.1969 Sammatti haudattu 27.04.1969 Sammatti. Muutti 1937 Heponiemestä Sammatti kk. Uuteentaloon.

1. puoliso **Viima, Kaarlo, ent. Wiman** s. 03.10.1872 Sammatti, Kiikala, Junni tp. k. 01.07.1930 Sammatti, Myllykylä, Arvela, Heponiemi haudattu Sammatti. Vihitty: 01.11.1903 Sammatti. (Isä: Wiman, Gustaf s. 24.09.1847 Suomusjärvi, Laidike, Öystö spt. Tilallinen, Sammatti, Myllykylä, Arvela. Äiti: Wiman, Edla Evasdotter, o.s. Nyman s. 16.05.1853 Sammatti, Kiikala, Junni) Lähti 1901 arrendaattoriksi Sammatin Leikkilän Piekalle, mistä 1906 palstatilalliseksi Arvelan Heponiemeen.

Lapset:

- 1) Martta Maria s. 15.11.1904 Sammatti, Leikkilä. Piekka.
- 2) Väinö Verner s. 13.02.1906 Sammatti, Leikkilä. Piekka.
Muutti 1930 Tampereelle.
- 3) Viljo Valdemar s. 31.12.1906 Sammatti, Myllykylä, Arvela, Heponiemi.
Muutti Helsinkiin 6.3.1933.
- 4) Veera Aleksandra (*katso taulu 4*) s. 21.09.1911 Sammatti, Myllykylä, Arvela, Heponiemi. k. 15.01.1999 haudattu Sammatti.

2. sukupolvi

- Taulu 3 -

Ranta, Lydia Aleksandra, o.s. Boman (*taulusta 1. Isä: Boman, Gustaf*) s. 25.11.1893 Sammatti, Leikkilä, Piekka, Levonniemi tp. k. 12.08.1968.

1. puoliso **Ranta, Juho Einari, ent. Himberg** s. 15.06.1890 Sammatti, Leikkilä, Lahdenpohja. k. 13.11.1950 haudattu 23.11.1950 Sammatti. Vihitty: 14.02.1915. (Isä: Lahdenpohja, Carl Enhard, 12.5.1907 asti Himberg s. 21.01.1856 Sammatti, Leikkilä, Mikola. Torppari, Sammatti, Leikkilä, Lahdenpohja. Äiti: Vikman, Eva Kristina s. 18.04.1851 Sammatti, Leikkilä, Manni, Porras tp.)

Lähteet

Mikrorullat TK 689

Mikrorullat TK 706 ...708

Mikrokortit Sammatin rippikirjoista 1874 ...1920

SAMMATTI

Elias Lönnrotin kotipitäjä

Toimittanut Veikko Kallio

Otava 2002

SAMMATTI

Kuvauksia sen ja lähiseudun luonnosta, historiasta, Elias Lönnrotista y.m.

Reino Silvanto

Otava 1930